

MAAILMAN ERI KULMILTA

Pommi räjähti Jerusalemissa

JERUSALEM Israel - Pommi räjähti viime viikon lauantaina eräällä Jerusalemin kaupungin kapealla kujalla palestiinalaisen kahvilan ulkopuolella aiheuttaen neljän henkilön loukkaantumisen. Israelin radion mukaan yksi loukkaantunut vakavasti. Silminnäkijöiden mukaan muovipussissa ollut pommi heitettiin kahvilaan, missä useat palestiinalaiset miehet olivat juuri pelaamassa kortteja. Näinä puolesta viikkoa kestäneen pommituksen aikana, missä pommi räjähti.

Kahvila sijaitsee vanhassa muhamettilaisten kaupunginosassa, syrjässä tavanomaisilta turistipaikoilta.

Honduras rajoittaa USA:n sotakoulutusta

Tegucigalpa Honduras - Honduran hallituksen valtuutus on neuvonut presidentti Roberto Cordova keskeyttämään Yhdysvaltojen järjestämien salvadorilaisjoukkojen koulutusohjelman Hondurasissa kunnes rajariita Salvadorin kanssa on ratkaistu.

Ulko- ja puolustusministeriön korkearvoisista viranomaisista koostuva valikokunta suosittelee myös yhteisten sotajoukkojen lopettamista jos niissä on salvadorilaisjoukkoja mukana.

Alueellinen koulutuskeskus Hondurasissa on osa Yhdysvaltojen sotilaspolitiikkaa keski-Amerikassa. Sen avulla Reaganin hallitus voi kouluttaa salvadorilaisotilaita kasvattamatta amerikkalaisuupseerien määrää huomattavaksi itse Salvadorissa.

Uusi asensopimus Libyan ja Kreikan välillä

ATEENA Kreikka - Kreikkalaisten sanomalehtien raporttien mukaan Kreikka ja Libya ovat solmineet uuden biljoonan dollarin taloudellisen yhteistyösopimuksen. Sen alaisuudessa Kreikka aikoo myydä aseita kenraali Moamer Khadafyn hallitukselle ja vastalajana lisästä Libyalta ostamansa öljyn määrää. Sopimus allekirjoitettiin maanantaina Tripolissa ja allekirjoittajina olivat Kreikan pääministeri Andreas Papandreu ja Libyalainen kenraali Abdelsalaam Jalloud.

Eurooppalaisten yritysten voitot kasvoivat 1983

Viidensadan maailman suurimman yrityksen joukkoon mahtuneiden eurooppalaisten yritysten voitot kasvoivat viime vuonna 37 prosentilla verrattuna vuoteen 1982, ilmenee Fortune-lehden kokoomasta suurimpien yritysten listasta.

Vaikka suuri eurooppalaisten yritysten joukko kasvatti voittojaan, ei eurooppalaisten kannata ylipistä, sillä 50 suurimman joukkoon mahtuneet 27 eurooppalaista yritystä kärsivät 1,6 prosenttia vähemmän voittoa kuin vuonna 1982. Viidenkymmenen suurimman joukkoon mahtuneet 23 yhdysvaltalaisista yritystä kasvattivat voittojaan lähes 30 prosenttia.

Nousuuhdanne näkyi yritysten tuloksissa niinkin, että tappiota tuotti viime vuonna 91 yhtiötä, edellisessä vuonna niitä oli 123 kappaletta.

Taloudellisen toipumisen kärsijä kulkivat kemian-, petrokemian-, lääketeollisuus-, ja elektroniteollisuus, vaikka niiden yhteenlaskettu myynti putosikin edellisestä vuodesta kolme prosenttia.

Presidentti Ronald Reagan kätelemässä Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromykoa sunnuntai New Yorkissa. Kuvan keskellä on Yhdysvaltain YK:n suurlähettiläs Jeane Kirkpatrick. Yhdistyneiden Kansakuntien 39. yleiskokous avattiin virallisesti maanantaina ja presidentti Reagan toimi yhtenä avajaisilaisuuden puhujista.

Reagan YK:n puhujana

NEW YORK N.Y. - Presidentti Reagan sanoi olevansa valmiina rakentaviin neuvotteluihin Neuvostoliiton kanssa ja ehdotti molempien osapuolten asiantuntijoiden välisiä säännöllisiä tapaamisia jotta voitaisiin supistaa maiden välisiä kiireitä suhteita sekä sodan uhatta.

"Tiedämme että aseneuvotteluihin tai muihin kysymyksiin ei ole olemassa mitään järkevää vaihtoehtoa," sanoi Reagan Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen avajaisissa pitämässään puheessa.

Reagan, joka on aikaisemmin kutsunut Neuvostoliittoa "pahansuovaksi maailmanvallaksi" sanoi maanantaissa puheessaan, "vaikka välillämme on edelleenkin selviä eroavaisuuksia, meidän tulisi tehdä kaikkemme vähentääksemme tätä viillettä."

"Amerikka on jälleen voimistunut," Reagan sanoi. "Olemme elvyttäneet entiset liittolais- ja ystävyysuhteemme. Olemme valmiita rakentaviin neuvotteluihin Neuvostoliiton kanssa."

Yksi esimerkki tästä valmista on perjantaina suunniteltu tapaaminen supervaltiojen johtajien välillä - presidentti Reaganin ja Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromykin - välillä.

Reaganin mielestä hallituksen kabinetissa istuvien virkailijoiden tulisi neuvotella toistensa kanssa kaikista tärkeistä asioista, varsinkin ongelmista, mitkä jarruttavat molempien puolista ymmärtämystä.

Hänen mukaansa näissä neuvotteluissa voitaisiin keskustella aseiden kehityksestä sekä asekauppa-suunnitelmista.

Presidentti Reagan vaati a-

Reaganin puhe kritisimmin kohteena

MOSKOVA N-Itto - Neuvostoliiton presidentti Konstantin U. Tshernenkon mielestä presidentti Reaganin maanantaissa puheessa ei ollut mitään uutta eikä se osoittanut US:n johtohenkilöiden olevan valmiina normaaleihin suhteisiin Neuvostoliiton kanssa.

Neuvostoliiton uutistoimisto Tass kritisoi Reaganin puheita pitäen sitä vain vaalipuheena. Tassin mukaan Reaganin vakuttelut US:n halukkuudesta koettaa estää maiden välisen asekilvan kasvun olivat aivan tyhjänpäiväisiä.

Washingtonissa kampanjamatkalla ollut Walter Mondale oli myös kriittinen Reaganin puheen sanomasta. Hän sanoi puheen tarkoittaneen olleen koettaa vain peitellä presidentin diplomaattisia epäonnistumisia ja jatkaa edelleen selästä poliittisia toimia, mitkä ovat uhkana maailman rauhalle.

varuuden militarisoiminen esittämiä koskevia neuvotteluja, joiden olisi määrä alkaa vuoden 1985 alkupuoliskolla.

Neuvostoliitto on ehdottanut avaruusasemien testaamisen lopettamista ennen neuvotteluja, mutta Reagan ei ole suostunut tähän. Hän sanoi, että "kunhan neuvottelut ovat alkaneet, osapuolet päättävät, millä tavalla rajoituksiin ryhdyttäisiin neuvottelujen aikana."

Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton väliset suhteet eivät ole olleet yhtä viileitä kahteen vuosikymmeneen kuin mitä ne ovat olleet Reaganin virka-aikana.

Autolakossa sopimukseen

DETROIT Mich. - Viime viikon perjantaina - lakon kestänyt lähes viikon päivät - General Motors yhtiö ja yhdystyneiden autoryöläisten liitto (UAW) sopivat alustavasti uudesta kolmivuotisesta sopimuksesta.

Lakko edelsi lähes kaksi kuukautta kestäneet neuvottelut, mutta koska niissä ei päästy yhteisymmärrykseen UAW määräsi 12 paikallisosastoa ryhtymään lakoon GM:tä kohtaan.

Perjantaina maanantaina vaati välittömästi noin 111,000 lakossa olevaa autoryöläistä palaamaan tehdaslaitoksiin kautta maan.

Uuden sopimuksen mukaan työlliset ovat oikeutettuja 2,5 prosentin palkankorotuksiin. Liitto piti erittäin tärkeänä biljoonan dollarin apurahaston perustamista. Rahaston avulla voidaan auttaa pakkolomautettuja työllisiä kuuden vuoden aikajaksolla, kunnes heidät voidaan joko pestä uuteen kirjoihin tai kouluttaa uudelleen.

UAW:n presidentti Owen F. Bieber sanoi uuden sopimuksen olleen historiallisen ja GM:n varapresidentti Alfred S. Warren sanoi olevansa hyvin tyytyväisen työhön palaamisesta.

Liiton virkailijat uskoivat sopimuksen saavan työllisten vahvistuksen, joskin he uskoivat joutuvansa vakuuttelemaan näitä melkoisesti sitä ennen koska työlliset eivät ole vielä unohtaneet niitä miljoonien dollarin suuruisia bonuksia, joita firma antoi johtohenkilöilleen tämän vuoden alkupuoliskolla.

ISRAEL HALUA US:n VÄLITÄJÄKSI

JERUSALEM Israel - Israelin ulkoministeri Yitzhak Shamir sanoi Israelin aikovan pyytää US:ta toimimaan välittäjänä maan uuden liittohallituksen ryhtyessä neuvottelemaan israelilaisten sotajoukkojen vetäytymisestä Libanonin eteläisistä osista.

Shamir, joka toimi pääministerinä maan aikaisemmassa hallituksessa, puhui asiasta viime viikolla antamassaan haastattelussa. Hän sanoi esittävänsä ehdotuksen ulkoministeri George P. Shultzille tavataksaan tämän New Yorkissa tämän viikon kuluessa.

Meese toiminut lain mukaisesti

WASHINGTON - Hallituksen nimittämä erityistutkija Washingtonilainen asiantuntija Jacob A. Stein ilmoitti, että hänen viisikuukautisen tutkimuksensa mukaan oikeusministeriksi ehdotettu Edwin Meese III ei rikkonut mitään federaalisia lakeja.

Tutkimus sai alkunsa, kun senaatin vahvistuskuulusteluissa kävi ilmi, että Meese jätti ilmoittamatta valionsa saamasta \$15,000 kassavaroista lainasta.

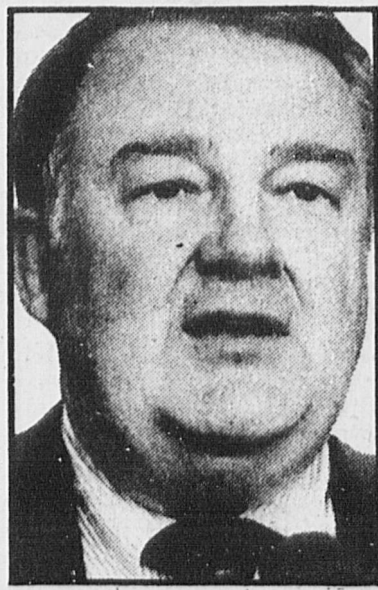
Steinin tehtävänä oli myös tutkia Meesen henkilökohtaisia raha-asioita sekä syytöksiä, joiden mukaan Meese oli antanut federaalisia virkoja ystävilleen, jotka olivat lainanneet hänelle rahaa.

Tutkimusten aikana kuulusteltiin 200 eri henkilöä, joista 45 joutui federaalisen valvontaviraston kuulusteluun.

Stein sanoi 385-sivuuisessa raportissaan, että yhtäkkiä näistä 11 syytöksestä ei voitu todistaa ja tutkimus osoitti, että Meese ei ollut rikkonut federaalisia lakeja. Hän kuitenkin muistutti tutkimuksensa vain federaalisten lakien rikkomuksia eikä siksi voi antaa lausuntoa siitä, onko Meese eettisesti sopiva henkilö nykyisen oikeusministeri William French Smithin seuraajaksi.

Tutkimuksen päätyttyä Meese luki raportteille lausunnon, missä hän sanoi Steinin raportin "puhdistaneen ilman". Hänen mielestään tutkimus vain vahvisti, "mitä perheeni ja minä jo tiesimme: sen että me olemme kunnan kansalaisia ja olemme maksaneet velkamme omilla varoillamme, emmekä ole koskaan koettaneet hyötyä virallisesta asemastamme yksityiselämässämme."

Tutkimustuloksista huolimatta Meesen nimitys - mikäli presidentti Reagan tulee uudelleen valituksi ja nimittää Meesen uudelleen tähän virkaan - ei läpäise helpolla, sillä senaattori Howard M. Metzenbaum (D-Ohio) sanoi Steinin raportin ja senaatin komitean kuulustelujen olleen ristiriitaisia.

Edwin Meese 3d

Hongkongista sovittu

HONGKONG - Englanti ja Kiina ovat sopineet pääkohdat sopimuksesta, jolla Hongkongin taloudellinen ja poliittinen järjestelmä, sen oma elämäntapa ja sen asema rahataloudellisena, kaupallisena ja teollisena keskuksena taataan.

Sopimus koskettaa kolmea tärkeää kysymystä: ylikahden miljoonan brittiläisen kansalaisuus-oikeuksia (siirtokunnan väestön kokonaismäärä on 5,5 miljoonaa); maan myynti- ja lainaoikeuksia sekä siviililento-oikeuksia.

Alkavaa 13 vuoden siirtymäaika valvoo molempien maiden yhteiskunnallista, poliittista ja taloudellista yhteistyötä. Sopimus on voimassa 1997.

Kiina puolestaan on ilmoittanut, että Hongkongista tulee vuoden 1977 jälkeen Kiinan kansantasavallan erityinen hallinnollinen vyöhyke.

US suurlähetys pommituksen kohteena

BEIRUT Libanon - Beirutin asuma-alueella sijaitseva US suurlähetystön rakennuskompleksi joutui itsemurhapommituksen kohteeksi viime viikon torstaina.

Rakennusta aitaavasta semmenttibarrakaadista ja kiväärin ristikiteistä piittaamatta auto ajoi rakennuksen edustalle vähän ennen keskipäivää räjähtäen aivan pääoven edustalla.

Poliisien mukaan 23 henkilöä sai surmansa ja US ulkoministeriön mukaan kaksi oli amerikkalaista. Libanonin valtion radio sanoi kuolleiden lukumäärän olleen 10, vaikka myöhemmin sanoi mahdollisesti jopa 40 ihmisen saaneen surmansa räjähdysessä.

Räjähdyksessä teki tuhoa kuusi kerroksisen rakennuksen alimmissa kerroksissa aiheuttaen noin 60 ihmisen loukkaantumisen. Loukkaantuneiden joukossa olivat myös US:n ja Englannin suurlähettiläät sekä 21 muuta amerikkalaista.

Ulkoministeriön edustaja John Hughes sanoi autossa olleen kaksi terroristia ja sanoi heidän ajaneen 500 jalan pituisen matkan libanonilaisten varjojen ristikiteestä huolimatta.

Sekä poliisit että suurlähetystön virkailijat uskoivat kiväärin ristikiteiden estäneen autoa ajamasta rakennuksen kellarissa olevalle pysäköintipaikalle. Siellä tapahtuva räjähdys olisi saattanut tuhota rakennuksen kokonaisuudessaan.

Noin 90 minuuttia myöhemmin nimettiin soittaja väitti erään muhamettilaisen terroristiryhmän olleen vastuussa pommituksesta. Ryhmä oli sama, mikä väitti olleensa vastuussa viime vuoden lokakuun pommituksien, joissa 299 US meriväen sotilasta ja ranskalaisista rauhanjoukkojen sotilasta sai surmansa.

Suurlähetystön virkailijat o-

USA rajoittaa tekstiili- tuontia

WASHINGTON - Yhdysvaltain hallitus on kiristänyt tekstiilituontirajoituksia. Uusien sääntöjen mukaan tekstiilituontien alkuperämaaksi luetaan maa, missä kangas on leikattu. Näin yritetään estää suuria tekstiilituontia kuten Kiinaa, Taiwania, Hongkongia ja Etelä-Koreaa kiertämään nykyisiä tuontikiintiöitä.

Nykyisten sääntösten mukaan tuonnin alkuperämaa on se, missä tekstiili on ommeltu kokoon. Suuret tekstiilituontijat, joiden kiintiöt ovat täynnä, ovat kiertäneet sääntönsiitä siten, että ne ommeluttavat tuotteensa lopulliseen muotoon halvan työvoiman naapurimaissa kuten Indonesiassa, joiden tuontikiintiöt eivät vielä ole täynnä.

Amerikkalaiset ja libanonilaiset virkailijat tarkastelevat, miten pahoin US:n Libanonin suurlähetystä tuhoutui viime viikossa räjähdysessä.

Iivat muuttaneet rakennukseen heinäkuussa turvallisuussyistä, koska sen väliaikainen sijaintipaikkaa pidettiin vaarallisena.

Presidentti Ronald Reagan reagoi uutisiin "vihaisiin ja surullisiin mielin." Hän sanoi

kuitenkin, että Yhdysvaltoja ei voida pakottaa poistumaan Keski-Idästä. "Meidän tulee pitää pintamme," hän sanoi.

US:n taholta tuskin kuitenkaan ryhdytään minkäänlaisiin kostotoimenpiteisiin.

Talouselämä hidastunut

WASHINGTON - Hallituksen viime viikkoisen raportin mukaan talouselämä on hidastunut melkoisesti verrattuna siihen vauhtiin, millä se eteni ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Raportin mukaan inflaatiokin on laskenut.

Kauppaministeriön raportin mukaan kansallinen bruttoto-tulo nousi 3,6 prosentin vauhdilla heinäkuun ja syyskuun välisenä aikajaksolla.

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana nousu tapahtui 10,1 prosentin vauhdilla ja toisen vuosineljänneksen kuluessa 7,1 prosentin vauhdilla.

Talouselämän kasvun hidastuminen on useimpien ekonomien mielestä merkinä siitä, että elpyminen vuosien 1981-82 taantumasta on mahdollista ilman inflaation nousua.

Suomen uutisia

USA Etyk:n juhlinnasta

Yhdysvaltain mielestä on aivan liian aikaista keskustella siitä, millä tasolla Ety-kokouksen kymmenvuotisjuhlat pidettäisiin Helsingissä ensi vuoden elokuussa. Suomen hal-

itus on laatinut kirjeen, jossa asiaa kysytään kokouksen 35 osallistujamailta.

"En näe, että meillä olisi mitään juhlittavaa", sanoi Yhdysvaltain entinen Ety-valtuuskunnan johtaja, suurlähettiläs Max Kampelman HS:lle torstaina syysk. 13 p:nä. Lyhyellä vierailulla Suomessa ollut Kampelman keskusteli asiasta Suomen hallituksen edustajien kanssa.

Kampelmanin mukaan juhlimisen aihetta ei ole, jos Helsingin Ety-asiakirjan rikkomukset jatkuvat. Hän syyttää Neuvostoliittoa "lisääntyneistä ja voimistuneista" ihmis-oikeusrikkomuksista.

"Kerroin, että meidän näkemysmme mukaan - ja olemme keskustelleet tästä monen muun kanssa - on aivan liian aikaista päättää tasokysymyksiä", sanoi Kampelman. Torstaina kuluessa hän tapasi pääministeri Kalevi Sorsan ja ulkoministeri Paavo Väyrysen jonka lisäksi hän kävi "työ-keskusteluja" virkamiestasolla.

Kampelmanin mielestä kansainvälinen jännitys heijastelee "katkoksia" Neuvostoliiton korkeimmassa johdossa. Yhdysvaltain lähestyvä presidentinvaaleja hän piti toisarvoisena syynä odottelevalle ilmapiirille.

Helsingin Ety-kokous 1975 pidettiin valtionpäämestatuksella.

Åke Wihtol

ulkoministeriön

valtiosihteeriksi

Suomen ulkoministeriön korkein virkamies, valtiosihteerin vaihtuu ensi maaliskuun alussa. Nykyisen valtiosihteerin Matti Tuovisen (kesk) viisivuotiskausi päättyy tuloon ja uudeksi valtiosihteeriksi tulee ulkoministeriön nykyinen kauppapoliittinen alivaltiosihteeriksi Åke Wihtol (60, sit).

Presidentti nimittäneen uuden valtiosihteerin. Samalla nimittettiin Wihtolin paikalle uudeksi kauppapoliittiseksi alivaltiosihteeriksi Brysselissä suurlähettiläs Paavo Kaarlehto, 56.

Ulkoministeriön valtiosihteerin vastaa muiden ministeriöiden kansliapäällikköä. Tuovinen on toiminut valtiosihteerinä vuodesta 1975 eli kaksi viisivuotiskautta. Hänen odotetaan jäävän eläkkeelle. Tuovinen jättää joulukuussa 62 vuotta.

Valtiosihteeriksi nouseva Åke Wihtol on toiminut alivaltiosihteerinä vuodesta 1981.

U.S.P.S. 454580

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO.
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday.
147 Elm St., - P. O. Box 600
Fitchburg, Ma. 01420
Phone (617) 343-3822
Second Class Postage paid at Fitchburg, Mass.

TOIMITTAJAT
Marita Cauthen J. N. Ratila

Tilauksia otetaan Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$20.00 - Puoli vuotta \$13.00 - Kolme kk. \$9.00
Suomeen: Vuosikerta \$24.00 - 6 kk. \$17.00
Single copies 35c

Solidaarisuus elää US:ssakin

60-luku oli protestien vuosikymmen. Se oli poliittisen heräämisen aikakausi, eivätkä ihmiset pelänneet osoittaa mieltään. Silloin taisteltiin ihmisoikeuksista, vastustettiin rotusyrjintää ja ennen kaikkea Vietnamin sotaa.

Seuraavan vuosikymmenen kasvatit olivat erilaisia. Heidän aikakaudellaan syntyi käsite niin sanotusta "me generation" eli minuuden aikakaudesta. Jokainen ajoi vain omia etujaan. Edelliselle vuosikymmenelle tyypillinen ryhmähenki oli kadonnut maailman tuuliin. Opiskelijat olivat konservatiivisia ja jo hyvin nuorena heillä oli tarkka päämäärä hankkia itselleen hyväpalkkainen ammatti.

Vasta tämän vuosikymmenen alussa ryhmähenki on jälleen alkanut antaa vähäisiä elomerkkejä. Parhaimpina esimerkkinä ovat rauhanmarssit, joihin ihmiset ovat kautta maailman osallistuneet viime vuosien aikana.

Sunnuntaina pienessä Atholin kaupungissa aivan Massachusettsin sydämessä pidettiin poliittinen hyväntekeväisyysralli lakossa olevien ammattiliiton jäsenten hyväksi.

Yli 2,000 ihmisen joukko oli saapunut tähän pieneen kaupunkiin, jonka nimeä vain aniharvat alueen ulkopuolella ovat kuulleet. Maailmankuulu protestilaulaja Pete Seeger esiintyi tilaisuudessa ja tempasi yleisön mukaansa ja inspiroi heitä itselleen niin tyypillisellä rauhanomaisella tyyliään.

Ainakin kolme eri sukupolvea oli edustettuna tässä rallissa. Yleisö lauloi Seeger'n ja muiden esiintyneiden mukana ja käyttäen apuna olivat runsaat, varsinkin Ronald Reaganin politiikkaa vastustavien laulujen aikana.

Yhteishenki oli palannut, ilmassa oli 60-luvun tunnetta ja monet paikan päällä olleet sanoivat hyvinolontuntee vallanneen heidät, ihmiskuntaa ja solidaarisuuteen saattoi sittenkin uskoa!

'Ei Etykin muistojuhlaa'

Ensi kesänä tulee kuluneeksi 10 vuotta Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin pitämisestä Helsingissä. Maineikkaan Etykin vuosijuhlaa on päätetty viettää asianmukaisesti. Päätös tehtiin Madridin seurantaosastossa ja juhlien valmistelu tietenkin lankeaa Suomelle Etykin käynnistäjänä ja varsinaisena isäntämaana.

Suomen ulkoministeriö on lähettänyt kaikille Etykin osanottajamaille tiedustelun tavasta, jolla Ety-sopimuksen allekirjoittamisen kymmenvuotisjuhlaa pitäisi viettää. Tällainen kiertokyselytökin on epäilemättä välttämätöntä ennen kuin valmistelu voidaan todenteolla aloittaa.

Suomen ulkopoliittisen johdon toiveena näyttää olevan, että juhlaa vietettäisiin komeasti valtioiden ja hallitusten päämiesten tasolla, eli samalla tasolla, jolla sopimus aikanaan allekirjoitettiin.

Valitettavasti Etykin ja sen päätösasiakirjan synnyttäneestä liennyttyksen ilmapölystä ei tällä hetkellä ole jäljellä juuri muuta kuin hyvät muistot. Etykin päätösasiakirjan 10-vuotismuistojuhlaa taas ei kannata juhlaa millään tasolla.

Yhdysvaltain entisen Ety-valtuuskunnan johtajan Max Kampelmanin mielestä on ennen aikaista tässä vaiheessa puhua juhlimisen tasosta Helsingissä vierailut Kampelman oli hyvin epäileväinen koko juhlan suhteen.

Suomen ulkoministeriö ei tietenkään saa järkevää tyylistään lausunoista. Sen on väijäämättä jatkettava diplomaattisia valmisteluja Madridin yksimielisen päätöksen pohjalta riippumatta siitä, millä tasolla juhlat lopulta vietetään, jos niitä yleensä vietetään.

Yleisesti uskotaan, että Yhdysvaltain presidentinvaalien jälkeen voidaan nähdä paremmin kuin nyt, mihin suuntaan suurvaltojen välisten suhteiden kehitys on kulkemassa. Siitä kehityksestä riippuu olennaisesti myös valtiopäämiesten Helsinkiin kokoontumisen mielekyys.

Kun Suomi kerran on omaksunut keskeisen osan laajassa Ety-prosessissa, sen täytyy ponnistella liennyttyksen arvokkaiden saavutusten ja niiden kehittämisen puolesta myös kansainvälisen yhteisymmärryksen kylminä aikoina.

-Turun Sanomat

PÄÄMÄÄRÄ

Suuren taiteen päämäärä on totuus - totuus todellisuuden uhall ja totuus todellisuuden yllä.

Jutustelua

PALVELUKSEEN HALUTAAN

HAASTATTELIN nuoremman myyntipäällikön paikkaa hakevia ehdokkaita. Joiden lukumäärä oli jo karsitunut neljään. Viimeiseksi koekokei annoin jokaiselle paikanhakijalle ilmapuntarin ja käskin heitä määrittämään jonkin tietyn rakennuksen korkeuden käyttämällä ilmapuntareita. Paikanhakijoista aloitekykyisin saisi paikan.

Pari tuntia myöhemmin he palasivat ja jokainen kertoi minulle, miten oli tehtävänsä suorittanut. Neljäs hakija sanoi: "Tiesin, ettei teille etsitä matemaattikkoa, vaan sellaista, joka osaa käsitellä ihmisiä. Ja niin minä menin rakennuksen isännöitsijän puolelle ja lupasin hänelle ilmapuntarin, jos hän kertoisi, kuinka korkea hänen rakennuksensa on".

Hän sai paikan.

JOHTAJA haastatteli Ruotsissa paikanhakijaa. "Mikä mielestäsi on paras avunne?" hän kysyi.

"Vaimoni".

"Entä pahin heikkoutenne?"

"Toisten vaimot".

ERÄS ystäväni haki paikkaa kaupungin vesilaitokselta. Häneltä kysyttiin haastattelun ja häntä pyydettiin ottamaan todistukset mukaan.

Kun todistukset sitten kiersivät haastatteluryhmän keskuudessa, yksi niistä nähtiin kiinnostavan kaikkia erityisesti. Viimein se esitettiin hänelle takaisin sanoen: "Aivan paikallaan, mutta ei mitenkään välttämätöntä".

Se oli uimakoulun todistus siitä, että hän osasi uida.

NYYYHYTYTARINA

SEURASIN kerran karjanäytelyssä hautokautta, jossa myytiin pienen tytön omistamaa paikantokaritsaa. Kun tarjoukset nousivat viiteen kymppiin kilolta, alkoi areenalla karitsansa vieressä seisova pikkutyttö itkeä. Sataseen päästyä tyttö ruusti karitsansa kaulasta ja kyyneleet valuiivat valtoimenaan hänen poskiaan pitkin. Hän itki siitä vuolaammin, mitä korkeammiksi tarjoukset kohosivat. Viimein muuan paikallinen liikemies osti karitsan ylineljän tuhannen markan hinnasta, mutta ilmoitti sitten lahjoittavansa sen työlle. Väki taputti ja hurraisi.

Kun kuukaudesta myöhemmin arvostelin ainekijoukkoilmautusta, tuli eteeni pienen tytön kertomus siitä, miten hänen paikantokaritsansa oli myyty hautokautta. "Tarjoukset nousivat niin korkeiksi, että aloin itkeä ilosta", hän kirjoitti. Ja jakoi sitten: "Se mies, joka osti karitsan, maksoi siitä paljon enemmän kuin olin edes uskaltanut toivoa. Sitten hän antoi karitsan minulle takaisin, ja kun pääsin kotiin, isä grillasi sen ja se maistui hurjan hyvälle".

YLEENSÄ mies pitää itseään päänä ja jalankulkuja pitää oikeutenaan ylittää katu ennen autoja. Eikä kummallakaan yleensä ole hätäpäivää, jolleivät he yrittä todistaa oikeuksiansa.

SUORAANSANOTTU

KESKUSTELTAESSA siitä kuinka nuorisio on nykyään toisenlaisia kuin ennen, eräs isä mainitsi nuorten tavasta puhua avoimesti asioista: "Lapseni sanovat kuuluten sellaista, mitä en kehtaisi kertoa psikiatrillesi".

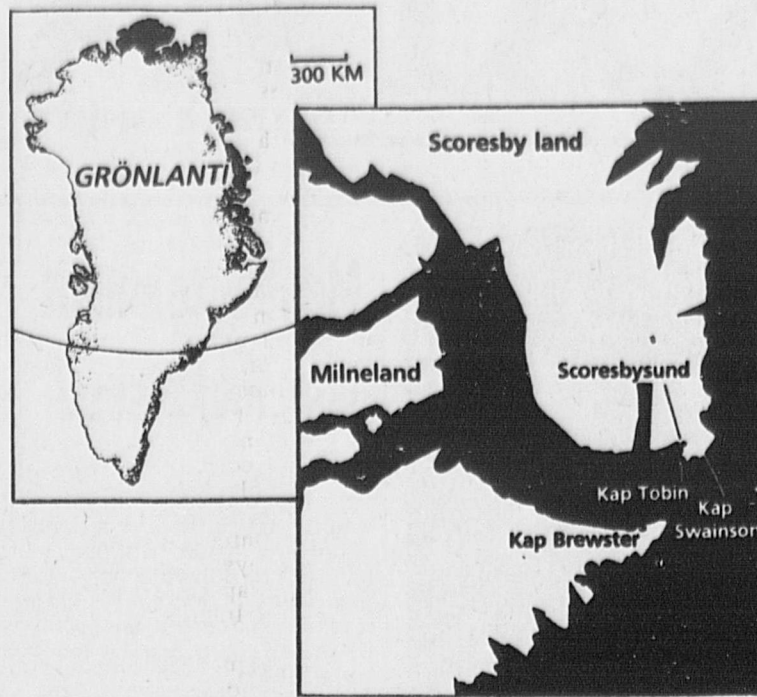
MUUTAMIA vuosia sitten meillä oli kaunokaisvieras tutturimiskillämme. Vaikka oli kesä, peitti äkillinen myrsky maan yläpuolelta senttimetrin paksumalla lumikerroksella. Kun vieras seuravaan aamuna katsoi ikkunasta ulos, hän huudahti: "Täiwas varjeloon! Olen nukkunut liian pitkään!"

SAVUMERKKEJÄ

VELJENI ja minä jonotimme raatihuoneen avarassa hallissa sisänpääsyä odotellessa. Kuten monet muutkin jonossa seisovilla minäkin sytytin savukkeen. Veljeni sanoi minulle, että hän oli huomannut "Tupakointi kielletty" -kilven sisäpuolelta. Hän oli huomannut, että minä olin ottanut osoitteen lukuisia heikkauksia, jotka olivat täynnä niihin sammutettuja savukkeidenpätkiä. Vihdoin kysyin asiaa keskeillä hallia seisovalta nuorelta vahtimestarilta.

"Polttakaa vain savukkeenne loppuun, hyvä neiti", hän sanoi. "Vastaisin varalta voitte painaa mieleenne, että kilvet ovat lukutaitoisille ja tuhakatut niille, jotka eivät osaa lukea".

Hyljelahdissa hyiseeellä jäätiköllä

Taposen päiväkirjasta koonnut Jorma Korhonen

Kahden suomalaisen retkikunta opetteli hengissä säilymistä taitoja Grönlandissa.

Itä-Grönlandi - metsästäjien, pyyntimiesten ja -naisten maa. Jäättä ja myrskyä, hylkeitä, mursuja, valkoisia karhuja, myskihärkiä, napakettuja.

Mitä oivallisia paikkaa kokeilla suorituskyvyn ääritrajoja.

Matti Taponen, 44 ja Eino Putkonen, 38 olivat siellä toissa keväänä 1982 500 kilometrin hiihtovaelluksella. Eino sairastui jätillä liikuntaväyryyden takia. Ruoka oli loppumassa. Valkoinen kuolema odotti jo iskeäkseen, kunnes sattuma johdatti pelastuksen - ensin hylkeen, sitten helikopterin hahmossa - paikalle.

Tänä keväänä suomalaiset olivat siellä taas. Nyt oli tarkoituksena oppia lisää hengissä säilymistä taitoja pyyntimätkä seudun kanta-asukaiden mukana. Tavotteena on uusi, entistä vaativampi retki Itä-Grönlandin jätillä - ei enää sukseen, vaan grönlantilaiseen tapaan koiravaljakolla.

Scoresbysundin kylä on saannut viimeisen vuoron suulla 70. leveysasteella. Asukkaita on kolmisensataa. Heistä noin sata on ammattimetsästäjiä, joukossa on muutama tanskalainenkin. Kylässä on koulu ja kirkko sekä kauppa ja putka. Koiria on 2,500. Moottoriajoneuvoja ei ole. Matkat tehdään koiravaljakolla. Helikopteriyhteys manneriin yllä siirannalle toimii, kun sää sallii. Kylä on itäraannikon pohjois-sivelliasutus.

Laiva käy Scoresbysundissa 1-3 kertaa vuodessa kesän lyhyen avovuden aikana tuomassa kauppatavaraa ja viemässä saalista.

Scoresbysundin tulevaisuus on vaakaaludalla. Sen ylläpito tulee tavattoman kalliseksi, ja hallintoviranomaiset haluaisivat siirtää väestön parempien kulkuyhteyksien päähen-ete-lään. Mutta lähteväsiitä voi löytyä öljyä. Tutkimukset ovat käynnistymässä. Jos öljyä löytyy, kylä jää eloon - muttei missään tapauksessa pysy entisellään.

Matti ja Eino pystyttivät telttansa rannan kolmanneksi asu-mukseksi. Lähellä on vanhojen eskimoasuntojen raunioita, kivikehää, joista löytyy valtavasti luurankoja. 1600-luvun eurooppalaiset valaanpyyntijät ryöstivät ja tappoivat rannikon alkuväestön lähes tyystin.

Tanskalaisentyinen Jens ja itäraannikon alkuasukas Hans viettävät suurimman osan vuotensa Scoresbysundin ulkopuolella Kap Swainsonin nimellä kytjötävissä pyyntimaissaan. He käyvät saaliinsa pitkin rannikkoa.

Jensillä on seuranaan vaimonsa Dorothea ja kaksi lastaan. Hans on lähes 80-vuotias, mutta metsästäjä yhä innokkaasti. Hänen apunaan on samanikäinen vaimo.

SUUREN METSÄSTÄJÄN SAALIS

Huhtikuun lopulla pimeä ei näille rannoille enää tule. Miehet liikkuvat koirineen ja aseineen pyynnissä kaikkina vuorokauden aikoina. Sää oikeuttelee: tasainen pakkana vaihtuu äkkiä raivokkaaksi myrskyksi, joka repii lahden puolitöistämisen jään päälleiksi. Liikkuminen vaikeutuu, kunnes jää kasvaa uudelleen tai kasautuu valjakon kantavaksi, mutta tuskatuttavan vaikeakulkiseksi ahtojääkentäksi.

Vanha Hans halvautui vuosi sitten, mutta toipui niin, että kykenee liikkumaan pahasti on-tuen. Vasemmassa kädessä ei ole juuri lainkaan puristusvoimaa.

läästään ja vaivoistaan huolimatta Hans Bronlund lähtee uutterasti valjakkoineen pyyntipaikoille, seuraa merta kiikarilla tunnistu toiseen. Saa hylkeen silloin tällöin, tuo sen pihaan, missä vaimo nylkee ja paloittelee sen.

Päivät ja yöt kuluva kulkiesä, tähtystäessä. Ajoitain myrsky sulkee pyyntijät majoin vuorokausiksi. Hansin vaimo tarjoilee auliisti keitettyä jääkarhulihaa.

Meri kuohuu taas Islannin suunnalta yltävässä tuulessa ja sumenee tummanharmaaksi. Äkkiä Hans ryntää majastaan kiviäri kourassa ja karjuu Jensin mukaan.

"Mursu on rannassa!"

Jens pääsee laukaisemaan otusta parinkymmenen metrin päästä. Osuu, mutta ruho vajaa saman tien aaltoihin. Veneestä Jens näkee mursunruhon. Se on pohjassa 15 metrin syvyydessä. Tuuli yltyy koko ajan, mutta Jens saa lopulta köyteen kiinnitetyn koukun tarttumaan otukseen, ja neljän tunnin ponnistelun jälkeen se saadaan hinatuksi jään reunaan.

Myrsky yltyy rajaksi lu-mentuloksi. Matti ja Eino teltalta paukkuu halkeamaisillaan, mutta kestää kuitenkin. Seuraavana päivänä he siirtävät sen jälle kilometrin päähän majoista. Paikka on suojaisa, ellei tuuli käänny ja hajuja läikentää. Jens tähtystää lähietäällä hylkeitä.

Ilalliseksi on mursunlihaa, maisruvaa, mutta niin sitkeää, että palat on nieltävä kokonaisina.

KAKSIN MYRSKYN KOURISSA

Meri rakentaa rannikolle kilometrin leveisen ahtojäävyöhykkeen. Kulkua on työlästä ja vaarallista, mutta on mentävä, jos mieli saada hylkeitä. Jens rekineen kolistele edellä. Matti ja Eino tulevat jalkaisiin perässä. Koirat kiertävät väistonsa varassa petollisimmat sulapaikat. Pyynti jatkuu päilyksinä. Jens kertoo huikeita tarinoita edellisvuosien pyyntienä ja miehistä, joita vaeltaa ohit kohti pohjoisia rantoja.

Uusi myrsky nousee. Matti ja Eino samoillevat teltalleen, pujottautuvat makuupusseihin, vaikka mielessä painaa pelko, että tuuli voi repiä jään kappaleiksi ja ajaa teltan merelle.

Lähellä puoltayötä Eino herää. Myrsky raivaa ennakkokemattoman rajuna. Yhteiseksi päätökseksi tulee tästä on lähettävä.

Telta sisältyneen kääritään ahtioon yhtenä myyttinä. Tuuli sieppaa Einoä käsiin. Näkyvyyttä ei ole lainkaan. Kun miehet lähtevät pyrkimään rantakallioiden suojan. Suunnistus onnistuu. Kallionkolo löytyy, ja kohta on telta pystyssä, miehet turvassa. Jens valvoo koko yön majallaan huolissaan suomalaisystävistään, mutta tässä myrskyssä ei pääse apuun. Sää kirkastuu vasta il-tapäivällä.

Metsästys päättyy, kun Matti ja Eino aika on lähtä pалуumatalle. Matti ja Jens suunnittelevat tulevaisuutta: "Kerran vielä kuljemme 600 kilometriä tätä rantaa pohjoiseen." Käyttä päälle.

Matti neuvottelee Jensin ja kyläläisten kanssa valjakko-koirien hankinnasta suunniteltua pitkää retkeä varten. Vaikka koiria on paljon, muukalaisen ei ole helppo koota kunnan väljakkoa. Mutta sen täytyy onnistua.

Markapäiväkirjansa päät-teksi Matti kirjoittaa: "Minä menen nyt mutta sydämeni jää tänne."

Lahjoituksia Raivaajalle!

TUKEMISRAHASTO NYT: \$7,732.45

Aidin ja isän muistolle!

ELSA LINDEN
k. 1.1.1984

TOIVO LINDEN
k. 15.12.1973

Gardnerissa, Mass.

Lahjoittajat:

Lynne (Linden) ja John F. Rice
Winchendon, Ma,
Lois (Linden) ja Ronald Belair,
Essex Jct., Ve.

\$500.00

Erittäin kaunis kunnianosoitus vanhemmille, joille Raivaaja oli sydämen asia. Molemmat kuuluivat lehden johtokuntaan ja toimivat kirjeenvaihtajina ja Elsa asiamiehenä monien vuosien ajan. Heidän poismenonsa oli suuri menetys myös Raivaajalle.

Gusti Alangon muistolle - kuoli elok. 28, 1984 - lahjoittaa siskonsa Helmi Hakala.
So. Paris, ME \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

Suomen uutisia

Suomalaisille radioamatööreille MM

Suomalainen 60 radioamatöörin ryhmä on voittanut laajassa maailmanmestaruuden. Joukkue onnistui ottamaan määrääjässä 12 000 yhteyttä noin 200 eri maahan.

Kilpailu käytiin viime marraskuussa. Tehtävänä oli vaihtaa radiosanomia mahdollisimman monen radioamatöörin kanssa välillä 48 tunnissa.

Kilvassa olivat mukana kaikki maailman valtiot, Neuvostoliitto ja USA ennak-

kosuosikkeina. Useimmat ryhmät rakensivat asemansa päivittäsaajan tuntumaan, koska radiokelit ovat tunnetusti hyvät siellä.

Suomen ryhmä rakensi asemansa Brändöön Ahvenanmaalle. Asema oli teknisesti erittäin korkeatasoinen. Sihen kuului seitsemän mittavaa antennirakennelmaa, sisäinen tiedonsiirtoverkko sekä satelliittiyhteydet muuhun maailmaan.

MESTARIPELIMANNI KONSTA JYLHÄ KUOLLUT

Kinimitti. Ammatiltaan hän oli kuorma-autonliijä. Vapaaksi taiteilijaksi Jylhä jäi vuonna 1961.

Vuonna 1946 syntynyt maineikas kansanmusiikkityy Kaustisten purppuripelimannit, jossa Jylhä soitti 25 vuoden ajan ensimmäisenä viulurina. Kaustisten kansanmusiikkijuhlat ja monet levytykset toivat yhteen koko maan tietoisuuteen.

Pelimannit keskittyivät 1960-70 -lukujen vaihteessa soittamaan Jylhän sävellyksiä, joita on syntynyt viitisenkymmentä. Tunnetuimpia hänen teoksistaan ovat Konstan parempi valssi, Jeremia polska, Kruunu-Marjaanan polska, Metsämarssi sekä sotissi Penttilän sillalla.

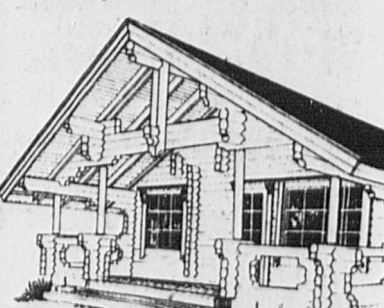
Kaustisen ohella Jylhä esiintyi eri puolilla Suomea, Ruotsissa ja Yhdysvalloissa. Myös radion ja television välityksellä mestaripelimannin tuli tutuksi yleisölleen.

Viime vuosina hän siirtyi säveltämään hengellistä musiikkia.

Kesämökkejä rakennettiin entistä enemmän

Viitenä viime vuotena on rakennettu keskimäärin 7500 uutta kesämökkiä Suomessa. Viime vuonna niitä kuitenkin valmistu tavallista enemmän. Viesien varsille nousi 8100 uutta mökkiä, ilmenee Tilastokeskuksen tilastoista, joka sisältää tietoja uusista vapaaajan asuinrakennuksista.

Kolmen viime vuoden aikana kesämökkejä on rakennettu eniten Turun ja Porin läänissä. Siellä niitä on valmistunut vuosittain noin tuhat. Seuraavaksi eniten mökkejä

on rakennettu Hämeen ja Mikkelin läänissä.

Kunnista on kesämökkejä vuosina 1979-1983 rakennettu eniten Pudasjärvelle Oulun läänin. Sinne on noussut vuosittain lähes sata mökkiä. Seuraavina ovat Vaasan läänin Mustasaari ja Rovaniemen maalaiskunta.

"NESTEEN TIE KRIISIYHTÖKSI"

Valtion öljy-yhtiö Neste on kuluttajien kustannuksella laajentanut toimintaansa aalloille, joista liian monet ovat heikosti kannattavia ja huonosti perusteltuja. Tämän seurauksen suomalaiset maksavat öljytuotteista korkeampia hintoja kuin muualla maailmassa. Näin syyttää Nestettä teollisuusneuvos Pentti Viita (sd) kauppa- ja teollisuusministeriöstä. Hän on toimittanut joukolle elinkeinoelämän ja politiikan päättäjiä muistion, jossa hän arvostelee suoran sanoin ja poikkeuksellisen voimakkaasti otteella "Nesteen tie kriisiyhtöksi" yhtiön johtoa ja uusia kasvualueita.

Arvostelun kärki sattuu entisen yhtiön nykyjohtoon, jossa ovat viime vuosina näkyvimmin toimineet nykyinen toimitusjohtaja Jaakko Ihamuotila ja hallintoneuvoston puheenjohtaja Ulf Sundqvist (sd). Ihamuotila tuli taloon vuonna 1979, ja Sundqvist on heilutellut nuijaa Nesteessä vuodesta 1976.

"Öljytuotteiden varmuusvarastointi ja jakelu olisi hoidettu ilman Nestettäkin", kirjoittaa Viita, jonka mukaan Neste rakensi liikaa öljynjalostuskapasiteettia. Tätä jouduttiin myöhemmin ro-muttamaan. Esm. Porvoon B-jalostamon rakentaminen oli mittava virheinvestointi.

Vieläkin Matti Haapoja

Hänen surullisen kuuluisa elämäntaival katkesi silloin kun tämän kirjoittaja oli vain viiden vuoden ikäinen. Kuulimme samaan Ylistaron kirkon kirkonkantaan, mutta mitään muuta yhteyttä meidän elämän vaiheillemme kaikkein onneksi ei ollut.

Matti oli syntynyt Ylistaron Haapojan kirkonkantaan kyläkunnassa. Siivon, orjuuttavan ja kovan kurin alainen elämänsä meni kuitenkin ohi tarten tarten Mattin rauhan luonteen, vatsan kun isä vain oli ankaran kurin kannalla ja äiti aina Mattin puolella. Tämän nurinkurisen kotikasvatuksen Matti oli elämänsä loppuvaiheissa tullut tuntemaan. Ylistaron vanha hautausmaalla on vieläkin (ainakin) 24 vuotta sitten) Mattin itse tekemä rautaan valettu hautamerkki, jossa hän kiittää isäänsä yrityksestään kasvatusta hänestä miestä, mutta äitinsä menettelyn hän tuomisti.

Viimeisen kerran Matti Haapoja vangittiin kotikylässään Ylistaron Wittingin kylässä. Vangitsemisjoukkoon kuului Matti Warismäki vielä vanhoilla päivilläänkin huvittuneena kertoi miten koko kyläkunnan miehet monenlaisine aseineen kerääntyivät viranomaisien lisäksi Mattia vangitsemaan. Määräys oli, että kun joukon johtaja ampuu merkkilaukukseen niin silloin kaikki ovat hyväksikäytettyjä. Mutta hermostuneessa mielentilassa Warismäen kivääri olikin vahingossa laennut ja jokainen, Haapojaakin, otaksuivat ajan tulleen. Haapoja oli useasti karannut vanginvartijoilta ja luultavasti luotti siihen nykyin. Tällä kertalla kuitenkin vallesmannilla oli tarpeeksi apulaisia, joten Vaasan linna sai kuuluisan vangin ja ihmisten pelko murhamiehestä alkoi häivetä.

Ensi vuonna tulee kuluneeksi 90 vuotta Matti Haapojan kuolemasta. Tiedot hänen elämänsä vaiheista ovat säilyneet vain osittain suusta suuhun kulkeneina kaukukotomuksina sekä poliisilaitoksen arkistoissa, eikä siinä ole mitään menetettyä.

Vuosisadan vaihteella Amerikassa kyllä ilmestyi pieni kirjallinen Matti Haapojan elämänsä vaiheista. Sen julkaisijana muistakseni oli Amerikan Sanomat ja kirjoittajana Mattin naapurikylästä Evald Ristimäki, "Risti Valtti", joka oli sen ajan parhaimpia kynämielisiä Amerikkaan suomalaisen keskuudessa.

Matti Haapoja oli aikakautensa huonoimman osan omalla laulusin edustaja eikä hänen läheisyytensä merkinnyt kenellekään hyvää. Häntä ei kuitenkaan voitu rinnastaa "Härmän häijyihin" tai muihin tappelpukareihin, vaikka tavoitettiin olikin suomalaisen. Mitä tahansa tappelpukarit tekivät niin siinä oli aina takana visioi tarkoitus, huomion saaminen, miesten kirjoihin pääseminen, mikä siihen aikaan merkitsi paljon.

Haapoja ei pyrkinyt näillä keinoilla pääsemään pinnalle, vaan metsässä pilottelu oli hänelle paljon luontevampaa ja tarkempaa. Mattin tekemien murhien syynä ei aina ollut edes rosvoaminen, sillä yksinäinen metsästäminen köyhä asukas saattoi yhtä hyvin joutua hänen uhriseksi kuin selälleen, jonka tappamisesta toivoi jotakin hyötyvänsä. Hän oli himomurhaaja ilman tarkeitusta.

Toista vuotta sitten tämän maan suomalaisissa lehdissä julkaistiin kirjoitus Matti Haapojan elämänsävaiheista. Nyt viikoksi siitä oli kirjoitus myös Suomen Sillassa. Näitten kertomusten tai oikeammin tarinoiden alkupeur on tällöin jo kolmen, neljän sukupolven takaa ja niin ollen ne ovat puutteellisia ja hajanaisia. Mitäpä muuta vuosikaan odottaa tarinallista, joita muistittajien perusteella on kerrottu sata jona pitkälti toistatontaakin vuotta.

Kasvatusta harrastaville jääköön ratkaistavaksi probleema mitä mahdollisesti olisi seurannut, jos myös Matti Haapoja olisi ollut tukenut isän kunnan mies, vaikkapa vain kiertäjäsen. Nykyaikaisen kasvatusteorian hienouksien puutteesta se olisi merkinnyt kunnan selkäsauana silloin tällöin johon myös pojan äiti olisi osallistunut.

Kuitenkin, hänen probleemaansa ei ole vieläkään tyydyttävästi ratkaistu.
Jack Ujanen

MUULITAMMA SAI VARSAN.

Muulit ovat hevosen ja aasin risteytyksiä, ja niiden on uskottu olevan steriilejä eli lisääntymiskyvyttömiä.

Tästä uskomuksesta ei tiennyt muulitama Krause, joka on synnynyt jälkeläisen Championin lähellä sijaitsevalle maatilalla.

Muul on ensimmäisen kerran todistettavasti synnynyt jälkeläisen. Tapaus on sattunut Nebraskan osavaltiossa Championin kaupungissa.

Alustavat veri- ja kromosomikokeet osoittavat, että muulivarsa on Krausen ja Chester-nimisen aasin jälkeläinen, kertoo tohtori Oliver Ryder. Hän on San Diegossa sijaitsevan uhanaalaisten eläinlajien tutkimuslaitoksen perinnöllisyysosaston johtaja.

Aiemminkin on kerrottu, että muulit ovat synnynyt jälkeläisiä.

Sikäli kuin tiedän, tämä on ensimmäinen todistettu tapaus muulin jälkeläisestä, Ryder sanoo.

Varsa on saanut nimen Blue Moon. Sen solussa on 63 kromosomia kuten yleensäkin muuleilla. Aaseilla 64 kromosomia on 62 ja havosilla 64.

Brooklyn, N. Y. Imatra Seuran toimintaa

On saavuttu syysaikaan, jolloin seurojen toiminta on vilkkaimmallaan, niin se on myös Imatralla. Rakennusvaiheen nyt tulua loppuun voimaa todeta, että nyt kannattaa juhlaa oimien-kin juhlien merkeissä, aivan kuin elokuuhia kovan työn jälkeä.

Uusittu sauna odottaa kaikkia saunavieraista, sekä joka viikko käyvä että ensikertalaisia. Monilla onkin jo tapana tehdä saunareissu viikottain, ja nyt viilempien iltojen aikaan mikä on aika virkistäväämpää kuin aito suomalainen sauna. Kokeilkaapas.

Suuri taitelijavierailu on jälleen odotettavissa Imatralla. Täällä ennenkin esiintynyt ja paljon mainetta saanut monipuolinen lauluteatteri Raimo Luokoma esiintyy jälleen Imatralla. Muistanette varmaan hänen konserttinsa maailman kuulun George de Godzinskyn kanssa Imatra haallilla. Se oli ikimustoinen ilta. Raimo Luokoma tulee pitämään konsertin Imatralla perjantai-ilta, lokakuun 26 p. Häntä säestää todennäköisesti paikallinen ammatillinen pianisti, Luokomaan ohjelmassa on suurimaksi osaksi ikivihreää suomalaista kansanlaulua, monia meille tuttuja, iki-ihania sävellyksiä, joita me Suomesta lähenteet emme ole koskaan unohtaneet. Tervetuloa siis viettämään ainutlaatuisen per-

jantai-ilta kauniin suomalaisen kansanmusiikin parissa. Raimo Luokomaan komea, miellyttävä ääntä emme koskaan saa tarpeeksi kuunnella.

Imatra seuran 94-vuotisjuhlaa vietetään marraskuun 3 p. lauantai-ilta. Ohjelmaa tulee olemaan hyvin lyhyt, ja päiväl-oleman valmistavat meidän kaikkien pitämät Hautamien pariskunta, Ilallisen jälkeen seura komeat ilallistanssilaist itse Finn Rhythm-orkesterin soittamana. Solistina tulee olemaan Connecticutin oma ja pidetty tangolaulaja Aatos Autio. Siis tässä juhlassa tulee olemaan nautintoa keikenkäsille. Paljon hyvää on siis tulossa; varatkapa yllämainitut viikonloput Imatralla.

Suomessa olevat maanmiehemme toivovat, että tätä ainoasta New Yorkin alueella olevaa seuraintaloa pidettäisiin vielä yllä pitkään, että suomalais-toiminta löytyy sellaisista henkilöistä, jotka epäitsekäisesti ovat halukkaita tekemään rehellistä työtä seuransa hyväksi, kuten esim. nykyinen Imatran johtokunta tekee.

Imatran vuosijuhlan lippuja saa erikseen jo seuraintalolta sekä johtokunnan jäseniltä.
-Anja Laurila

N.Y.S. Naisvoimistelijat (Floridan Antiikit)

Seuran 50-vuotias jatko-juhlinta päättyi kauniisti tähän kultavuoden Floridan Turisti haallilla marraskuun 18 päivää.

Melitä oli kymmenen kun syntysanat lausuttin 50 vuotta sitten New Yorkissa. Nuoruuden uskoilla ajateltiin elämän kestävä luottomuksi ja vuosi kertyy niin paljon, että voi ne köynnöstä vaikka maapallon ympärillä. Silloin jo uumoiltiin tätä 50 vuotispäivää vaan yhdeksän tytön elämänsä kaari ei yltänyt tänne asti.

Alkuvuosien Antiikit, joista suurin osa asuu Floridassa järjestelivät Liikunta-juhlaa Turisti-haallilla. Meidän päämme ovat harmaantuneet ja niitä mystillisiä juovia on ilmestynyt kasvoihin, mutta mikä on elämänsä voimistelun iloa eikä vuosien ystävyysseitit.

Elsa Haapasalo, ensimmäinen johtaja, jätti seuralle korkeat periaatteet joita kukin kohdallaan on yrittänyt toteuttaa. Seura perustettiin niin vanhalle kalliopohjalle, että sitä eivät mitkään tuulet ja tuiskut ole voineet horjuttaa. Etä nimen vielä pelaa, siitä oli näyte kun 50 vuotis-juhlaa vietettiin New Yorkissa ja Imatran huoneisto oli täynnä kansaa. Viikkoina vuosina noin 700-1,000 Finni-yleisöä täytti Työväen talon avarat tilat, joskus lippuluuku lyötiin kiinni, silti oli "Loppuun myyty". Yleisön suosio ei tullut viihdyttämällä, alkuvuosista asti on sitkeästi tehty työtä, voimistelu ja hyväntekeväisyys kulkivat aina käsi kädessä. Ollismme säästäneet monet ja sijoittaneet ne money markettiin niin olistimme nyt "filthy rich". Mutta dollarit hukui-va käsitämme aina johonkin hyväntekeväisyysasiin.

Amerikkaan kansa on vihdoin löytänyt liikunta-kulttuurin, mutta se perustuu Terveys clubeihin ja lahdutusmenetelmiin. Missään ei nuorille opeteta sitä kuluutua antiikkiajan fraasia, terve sielu terveessä kehossa". Tietäkseni Floridassa ei ole ollut Liikunta-juhlaa, joitain huippuvoimistelijoita on vierailut, eli naisia.

Tähän juhlaohjelmaan tulee monenlaista tulta, nuoruutta sen verran että mausteeksi, antiikkeja ja niiksi alkoi, sekä huomannut kruunua. Ohjelma "tama-taan" ettei tule liian pitkä. Siiten on Merjan ja Frankin tanssit ja Karonka kutsuvieralle, esiintyjille, jäsenille miehineen ja heiloineen siellä haalin takahuoneessa.

Jäämme toivomaan Floridan yleisön suosioita!
Hertta Odell

Huomio floridalaiset!

Raivaajan paikalliset asiamiehet ovat tehneet monien vuosien ajan paljon työtä Raivaajan hyväksi. He ovat jo kuitenkin ikääntyneet ja työ on käynyt heille raskaaksi. Raivaaja tarvitsee kipeästi asiamiehiä, joiden tehtävänä olisi hoitaa Floridan ilmoituksia ja tilauksia. Kinnostuneita henkilöitä pyydetään kirjoittamaan toimitus -seemme osoitteella:

Raivaaja Publishing Co
P.O.Box 600
Fitchburg, MA 01420

Turistiklubin liepeiltä

Turistiklubin perhe on jo kesän jälkeen suurimmalta osin koolla. Viimeiset Suomen kävijät palailevat tässä syyskuun mittaan, mutta monet ovat vielä pohjoisessa. On vaikea jättää kauniit, raikkaat ja monelle vuosikymmenien takaa tutut pohjoisen seudut, joita jo syksyn ensi ruska alkaa verhoata.

Turistiklubin syyskauden ensimmäisessä kokouksessa oli jo verraten paljon jäseniä koolla uutta kautta alkamassa. Klubin puheenjohtaja Kalle Nikula tervehdi heitä lämpimästi ja ensimmäisellä vasaraniskulla palin taas rullat pyörimään. Kahta lukuunottamatta johtokuntakin oli jo koolla tehtäviään hoitamassa. Uusi rahastonhoitaja Thelma Mattsson luki ensimmäisen tiliraporttinsa ja päätevästi oli sekin laadittu kuten edeltäjänsä Laimi Lavenin. Toettiin klubin talouden olevan vankalla pohjalla vaikka kesän mittaan tilikirjoihin saatettiin merkata vain menoja.

Puheenjohtaja kiitteli seuran puolesta kaikkia jäseniä jotka jälleen palkattomasti olivat kuumien kesän mittaan yhteistyökortamme monin tavoin kunnostelleet. Nimit mainitsinkin viime kirjjeessäni. Yksi nimi kuitenkin unohtui. Lattioiden kunnostukseen osallistui myös Armas Piironen.

Ravintolassa ja muissa tehtävissä ovat syyskuussa aherrelleet Lyyli ja Aarne Järvinen, Thelma ja Yrjö Mattsson sekä Laimi ja Paavo Lavon. Ohjelmat on kuulutellut Terttu Mäki, lokakuussa on juontajan paikalla Hilka Seppälä.

Alkusuksen ensimmäinen huomattava tapahtuma on Aleks Kiven syntymän 150-vuotisjuhla lokakuun 7 p. Syksyn ensimmäiset lauantain tanssilaist järjestää Turistiklubi syyskuun 29 p. Tanssimusiikista vastaavat Frank Lampe ja Leo Vuorinen. On arvontaa, pikkutarjoilua ja toivotaan tietysti, että runsas joukko nuorekasta kansaa saapuisi uudistetun tanssilaian luukautta kokeilemaan.

Klubin äänilaitteet olisivat puolesta kaikkia uusittava ja uudistus tänä huipputekniikan aikana on sangen kallis. Siksi klubi vetoaakin toisiin seuroihin ja kaikkiin ystäviinsä ja kannattajiinsa. Päätettiin perustaa erillinen tili lahjoituksia varten. Valittiin toimikunta hanketta varten. Sihtien tulivat valituksi Kalle Nikula, Yrjö Mattsson, Jussi Rajasari, Antti Niskanen, Frans Bertell ja Arvo Katajisto. Toivotavasti tilille kertyy varoja sillä Turistiklubin on vaikea yksin tämän vanhenevan talomme korjauksista ja uudistuksista selviytyä. Luulisi toki suomalaiskansamme ymmärtävän, että tulo on meidän kaikkien suomalaisten yhteinen kotti ja toiminnan tyssäjä, josta meidän kaikkien tulisi kantaa vastuu.

EINO RAILIMON MUISTO
Floridan suomalaiset ovat syvästi surullisina hiljentyneet Eino Railimon muistolle. Hän muutti tänne Mai-vaimoineen vanhuuden päivää viettämään muutama vuosi sitten. Hän osallistui innokkaasti se-

ratoimintaamme ja rikastutti ohjelmiamme vieläkin kauniilla lauluäänellään. Hän oli miellyttävä, suoraselkäinen suomalainen, kunnioitettu ihminen ja hyvä ystävä ystävilleen. Floridan Karjalaiset saattavat pitää häntä ikäänkuin kummi-isänä, sillä hänen viitteittänsä mukaan laadittiin seuran säännöt. Hänellä oli suuri kokemus karjalaisten heimotyössä sillä hän oli Amerikan Karjalaisten perustaja, monikymmenvuotinen puheenjohtaja ja lopuksi kunniapuheenjohtaja. Hän oli monen paikallisen seuran jäsen ja luonnollisesti lauloi Floridan Laulomiesten riveissä. Hän järjeste- tä tältä seuramatkan Suomeen.

Eino loukkaantui pahoin kun viime marraskuussa humalainen Suomen turisti murskasi hänet autollaan Turistiklubin seinää vasten. Hän oli tällä useita kuukausia sairaalassa, kunnes Main kuoleman jälkeen viime keväänä hänet vietiin tältä hoitokotiin Suomeen. Hän ei vammastaan koskaan toipunut, vaan kuoli syyskuun 12 päivänä. Hyvän miehen menetyksen noin ikävällä tavalla varjostaa mielellämme kauan.

SELMA JA UNTO
KAARTINEN palasivat pitkälti Suomen matkaltaan syyskuun toisella viikolla. Matka oli ollut kaikin puolin onnistunut ja mielenkiintoinen. Kaartiset viettivät lomansa pääasiassa Lappeenrannan ihanailla seuduilla. Radiomies Unto ei maltanut olla jouten. Hän työskenteli osan ajasta Suomen Yleisradiossa tuustuen uuteen tekniikkaan, joka nykyisin etenee niin huippuvauhtia, että kertauskurssi silloin tällöin on tarpeen. Unto on vuosien mittaan laatinut kymmeniä ohjelmia kotimaan radiolle, monia jo meidän Floridan suomalaiset elämästä ja harrastuksista. Nytkin on useita ohjelmia odotamassa esitysvuorossa, mm. jouluehjelma. Hänen ohjelman- vaastanotton ja saaneet suuren kuulijajoukon. Hän on todella tuonut tällaan mantereen suomalaiset, viime aikoina meidän kaikkea floridalaiset, lähes kaikkiin Suomen koteihin ja sydämiin. Jotkut ohjelmista ovat olleet niin mielenkiintoisia, että ne on esitetty uusintoina.

LEPOKODIN YSTÄVÄT ovat jälleen kokoontuneet syksyn työkauteen alkamaan. Puuhakaat, epäitsekäisesti Lepokodin hyväksi ahertavat tyttäremme ja poikamme ovat jälleen täynnä uutta intoa lyhyen kesäloman jälkeä. Syyskuun 6 p. oli jo kauden avajaisjuhla Annan Majassa, lokakuun 13 p. ovat suuret syysmyyjäisemme, seuran vuosijuhla marraskuun 29 p. ja joulumyyjäiset joulukuun 15 p. Kesän aikana päällystettiin laskuamme kaikki sovat ja tuolit, ja nyt on mielestämme joidenkin tarpeellisten välineiden hankinta Lepokodin.

TERVETULOA kotiin, te siellä pohjoisessaviipijät. Parhain terveisin tällä kertaa saateisesta Floridasta. -Anna Lisa

Uudistakaa Raivaajan tilauksenne!

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Logo LO 4-2847

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N. Y. Tel. 896-6166

GE-5-2276-2277

Edw. C. Halvorsen, Inc.

FUNERAL DIRECTORS

310-12-8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
In Continuous Service to the Community Since 1849

FINNHOLIDAYS FINNAIR SCHEDULED SERVICE BEST TRAVEL VALUES FROM NEW YORK \$495

SEATTLE \$585 LOS ANGELES \$655

MONTREAL \$605 TORONTO \$680

ROUND TRIP AIRFARE PLUS A MINIMUM OF \$100
IN LAND ARRANGEMENTS FROM A CHOICE OF
HOTEL, AIR, RAIL OR AUTO TRAVEL IN FINLAND
AND TOURS TO LAPLAND, STOCKHOLM OR LENINGRAD

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

WEEKEND DEPARTURES AND RETURNS
CONVENIENT CONNECTIONS FROM OTHER CITIES

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljy
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CONN.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the
month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232

Puhelin 212-438-9426

Mouno Laurila, puh.joh.

SAUNA TILAUksesta!

PÄIVÄLLISET

joka sunnuntai klo 2 p.

Supmalainen

Paikanvälitystoimisto

HILDA KOTILA ja

VIRGINIA KOTILA MUILEBERG

HYVÄT PAIKKOJA SAATAVANA

Soittakaa 283-6562 area code (212)

tai kirjoittakaa osoitteella:

Finnish Employment Agency, Inc.

206 East 85th St.

New York, N.Y. 10028

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—
New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage.
Make convenient connections throughout Scandinavia
to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

SAS

(Lentokoneesta kuvattu) Hancock ja Houghton.

FinnFest USA '85 heinäk. 26 - 28, 1985

Hancockin ja Houghtonin sisarkaupunkien Portage-järven rannalla tulevat amerikkalaiset viettämään FinnFest USA '85 suurjuhlaa kesällä 25-28. Heinäk. 1985, Hancock on historiallinen paikka Michiganin osavaltion Keweenaw niemimaalla juurensa.

Vanhanvaltakadun laiturille tulivat suomalaiset siirtolaiset jo vuonna 1863, silloin Portage-vestreitä myöten. Heidät värväsi Quincy-kaivos kuparikaivosmiehiksi. Siirtolaisuus paisui ja tuhansien matkaliput merkittiin, "Hancockin" vuoteen 1913 saakka. Silloin kuparimiesten suur-lakko ja sota katkaisivat Hancockin tuloa pysyvästi.

Hancockin keskellä (vas. kuvassa) ovat Suomi Collegien suuret rakennukset, jossa lukee yli 600 opiskelijaa. Samalla paikalla vuoteen 1886 toimi Hancockin kaivos, jossa suomalaiset olivat työssä. Suomalaisilla oli omat haalit, kirkot, klubit, teatterit, useita sanomalehtiä ja sairaala.

Houghtonin puolella (etempänä kuvassa) on Michigan Technological University, sen uudet talot yli \$30 miljoonaa arvot. Siellä lukee 7,000 opiskelijaa. Molemmat yliopistot huoneistoinen ovat varattuina FinnFestin käyttöön.

Luonnon kauneus kesäisin, ja talvisinkin, on kukoistavaa, ympäristössä viehättävä maasto, vesistö ja kaivosteollisuuden jäljiltä haamukylät. Houghtonin rannassa on Isle Royale saaripuiston päämaja, josta pääsee kuuden tunnin laivamatkalla Superior-järven suojeltuun saareen. Keilukalentooneet myös kuljettavat matkustajia puolesta tunnissa. Varaukset tarvitaan.

Tulkaa FinnFest USA '85 kuvaan juhlimaan etnosjuorien juhlaa!

FinnFest USA '85 valmistuu

Hancockilaiset ja seudunjohtajat pitivät elokuussa 1984 työkokouksen Suomi Collegessa. Lopulle sata johtajaa ensisöivät 109 "päästä" -kaivosmiehen piirakkaa.

Suomi Collegien johto suosittelee FinnFest USA '85 teemaksi "Gala Kalevala", kun tulee kulleksi 150 vuotta epoksen julkaisemisesta.

Kolmena päivänä (25-28. heinäk. 1985) juhliin liitetään urheilusta kansan musiikkia, tanssista konsertteihin, teiden näytöksistä filmeihin, torista teatteriin ja tietysti maailman kuuluisat luennoitsijat Kalevalasta.

Ensikokouksessa sata henki-

lää käsittävä ryhmä, jotka edustivat kolmeakymmentä eri järjestöä, kuuntelivat rehtori Ralph J. Jalkasen inspiroivaa puheen. Sitteen kokous jakaantui kolmeen eri ryhmään hoitamaan valmistavasti eri puolet juhlaohjelmasta. Nämä ryhmät edelleen jakaantuivat pienempiin alakomiteihin hoitamaan yksityiskohtaiset juhlasuunnitelut. Yleinen kokous lopussa kuuli kaikki raportit.

Houghton Countyn Arena, Suomi Collegien ja Michigan Technological University ja niiden suuret huoneet on varattu FinnFestin käyttöön. Tilat vetävät vaikkapa 5,000 vierasta valittuihin esityksiin.

Ylämichiganin luonto on kauneimmillaan heinäkuun puolessa. Lake Superior -yläjärvi ja sisäjärvet tarjoavat vesistökauneutta. Seudulla on lukuisesti puistoja, turistikkoja, museoja, ja entisiä suomalaisten vaikutuspaikkoja.

Suomi College on voimakkaasti toimiva pieni-college, jonka suomalaiset perustivat vuonna 1896. Hancockin kaupungin on ottanut "Finnish" teemaksi ja mm kaduille on annettu suomalaiset nimet. Nyt on jo vuotta aikaisemmin tullut kolmesta kymmenestä eri järjestöstä seudulla johtajia suunnittelemaan ja valmistamaan FinnFest USA '85 juhlinnan.

tähän yhyressä. Voi, lähettähän. Syrämellisin terveisin, Vieno

Jorma Hynninen Carnegie Hall'issa

Suomalainen baritoni Jorma Hynninen esiintyy sunnuntai, syyskuun 30 päivänä kello 8 iltapäivällä kuuluisassa Carnegie Hall konsertissa, New York Cityssä.

Lake Worth Banking Center
114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

Southeast Bank
MEMBER FDIC

ACE HARDWARE
1212 LANTANA RD.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

Detroit, Mich.

Kalevaisten ylikokoukset

Kalevaisten ylikokoukset pidettiin elokuun 19-23 pp. 1984. Tänä vuonna kokoonnuimme Farmington Hills, Finnish Cultural Centerissä mikä kuuluu suur-Detroitin alueeseen Michiganissa. Ilmoen haltijatar suosi Kalevalaisia koko viikon kauniilla säällä. Aurattaren Tuovan ja Auran Majan Kalevaisten huolehtivat vierastaan erinomaisen hyvin. Kahvi oli aina kuumaa, ateriat maukkaita ja hinnat kohtuulliset.

Aloitimme kansainväliset kokoukset maanantailaamassa lippujen nostolla. Suomen hallituksen lahjoittaman Hangon satamasta otetun graniittilohkareen edessä (ovatkohan vanhempani aikoinaan istuneet siellä kiviellä?) lauloimme Amerikkaa, Kanadan ja Suomen Kansallislaut, jonka jälkeen teimme lippuvälän ja lopuksi 120 henkinen ryhmämme valokuvattiin. Maanantai, tiistai ja keskiviikko kuluivat nopeasti työn täyteisissä kokouksissa. Kokouksien aikana saimme tervetuloa puhelimen välityksellä Helsingin Kalevalaiselta Tuvalta.

Tiistai-iltana keräänyimme kirkkojuhlaan lähellä sijaitsevaan Bethlehem Luterilaiseen kirkkoon. Pastori Elmer Lillmatta saaransi vaikuttavasti teemanaan: Kuka minä olen, miksi olemme täällä? Past. Lillmatta muistutti meitä uskonnon merkityksestä Suomen historiassa ja kuukauden Jumalaansa luottaen heimme ei ole koskaan lannistunut.

Keskiviikkona oli illallistanssiesitys, jossa Dr. Jacob Heikkinen esitteli Suomen Kansanrunoutta, konsuli Harri Virjo ja F.C.A. puheenjohtaja Connie Fornes toivat tervetuloa, Soolon lauloi Lisa Potti, past. Lillmatta lauki alkun ja loppurukoukset. Holjat esittivät tanssia ja musiikkia huolehti Finlandia Strings.

Torstiaamuna veljeys ja sisarukset kokoonuivat yhteiseen kokoukseen. Kokouksesta muodostui juhla ja avajaisheikki oli miellyttävää. Jokaista asialista tärkeimpiin kuului se, että ensi kesän FinnFestissä Kalevalaisilla on ohjelmatunti, Komitea, Alfons Ukkosen johdolla, on jo hahmoteltu tilaisuuden. Kerran vuodessa ilmestyvän lehtemme Kalevalaisen toimittajana on edelleenkin Tauno Nurmi. Lehti tulee olemaan sisällöltään rikas, Kalevala-aiheinen julkaisu. Toivomme mahdollisimman paljon kultuuriaiheista aineistoa avustajiltamme. Tulemme myös supistamaan tupien ja majojen keskinäisiä uutisia. Lukijoille haluan muistuttaa, että Kalevalaisesta tuleva suhteellinen pieni voitto menee nuorten stipendiraastoon. Toivomme, että huomioitte tämän.

Torstaina iltapäivällä autokaravaani suunnisti kohti Cass Lake'a, jonka rannalla oli kaunis ja laaja Kaleva Park. Se on paikallisten Kalevaisten omistama ja oman voimien rakentama. Vielä keskeneräisessä päärakennuksessa oli erinomainen Pot Luck-dinner mitä odotammassa. Aika riensi nopeaan, sauna oli jatkuvasti kuumana ja hiekkapohjalinen järvi huokutteli uimaan. Ohjelman esittäjiä löytyi olemme joutokosta yllin kyllin tanssin lomaan.

Perjantaina meillä oli järjestetty tutustumiskierros Detroitin kaupungissa. Oppaanamme toimivat Kristen Kreiner, Ronald LaCourt ja Robert Erickson. Näimme kaupungin ruumia puolia, mutta myös ja ennenkaikkea laajalle alueelle uuttuvan hyvinvoinnin kaupungissa. Hienossa alakäytävän ultra-modernissa Renaissance Centerissä katselimme näköaloja kauniina aurinkoisena aamuna. Näimme silminkantamattomiin - aina Kanadaan asti (se ol' tois' puol' jockey). Kevyen lounaan jälkeen meillä oli ainutlaatuinen tilaisuus tutustua myös Crandbrook Schooliin.

-Tämä koulu on suomalaisille tuttu soittoa nimi, emme ohki heti muista miten, mutta kuitenkin se on. Kuinka toivoinkin, että olisitte kaikki olleet siellä mukana, paikassa missä Ellei Saarinen tuli tunnetuksi. Näimme ja saimme koskettua noita maailmankuuluja huonekaluja. Kuvasta, olkooppa ne kuinka kiiltävät hyvänsä, eivät hienot yksityiskohdat, värit ja siros tule esiin ne täytyy nähdä omin silmin. Tiedustellessa vierailumme syytä Kristen Kreiner kertoi meidän olevan suomalaisia ja kuinka olakkaan saimme oppaaksemme assistantit to the director Bob Yaresin. Hänen elävä ja yksityiskohtainen esittelynsä Crandbrook Schoolista ja ilmeinen kunnioituksensa Ellei Saarista kohtaan tempasi meidät mukaansa ja näimme jokaisen pienemmän tilikseen sirpaleen Ellei Saarisen silmin. Oli kuin olisimme vierailleet lempeän keskipäivän auringon valoisuudessa pyhäkössä.

Kiitämme K.N. Aurattaren Tupa #49:ää ja Auran Maja #44:ää kaikista osaksemme tulleesta huomaavaisuudesta. Teitte tehtävänne erikoisen ansiokkaasti. Kiitos!

Uudet virkailijat: Y.T:ssä Y. UN, Annikki Järvi, Y. UN, Eila Haapala, Y. Kaitsi, Aini Kuosma, Y. E. Liisa Lahtinen, Y. NE, Taimi Ukkonen, Y. S. Irja Connolly, Y. R. Florence Ranta, Y. O. Carol McKee, Y. Vart, Aili Leivo, Y. O. Aini Lindquist, Y. K. Aili Alasimi, ja Y. Kirj, Helena Salonen.

Uudet virkailijat Y.M:ssä Y. V. Alfons Ukkonen, Y. Ve. E. Ranta, Y. V. Robert Erickson, Y. H. Ronald LaCourt, Y. P. Tuure Rakkola, Y. V. John Haapala, Y. R. Arnold Waltonen, Y. T. Norma Mollanen, Y. A. Pentti Lahtinen, Y. Y. I. Tauno Alasimi, Y. H. Olavi Heikkilä, Y. V. Rudi Lindquist, Y. L. Kauko Puukka.

Toimittajan huomautus: Lehtemme tuokokuun 17, 1984 numerossa julkaistiin sivulla kaksi Crandbrook Schoolia käsittelevä artikkeli nimeltä "Kansalliseromantikka kaukana lännessä".

Nainen ilman miestä on kuin kala ilman polkupyörää. -Graffiti

Naiseksi ei synnyttä, naiseksi tullaan. -Simone de Beauvoir

Akoilla ja susilla on maailma pilattu. -Suomalainen sananlasku

TORIN POIKKI

Around the Market

Ottaako jonotus päähän?

Does it bother you to wait in line?

Here is this week's installment of Around the Market. The question was asked by the Helsinki Sosialidemokraatti reporter of chance passers-by in Helsinki. We invite your opinion, too. Next week's question is: Onko sinulla paheita? (In English: Do you have any bad habits?) Send in your reply to Around the Market editor, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420. (A camera-ready picture would be appreciated.)

This week's question: Ottako jonotus päähän? (In English: Does it bother you to wait in line?)

Karin Leino

- Kyllä. Sitä tulee oltua aina niin kiireinen, ettei malta odottaa. Näistä pikamyymälästä sanotaan, että ne ovat niin nopeita. Mutta siellä sitä vasta joutuukin jonottamaan.

- Certainly. I always tend to be in such a hurry that I hate to wait in line. Supermarkets are supposed to give fast service but I find that the lines in those places are the longest.

Reijo Baronin

- Joskus ottaa, joskus ei. Riippuu tilanteesta. Jos esimerkiksi marketissa on pitkät jonot, lähdän mieluummin pois.

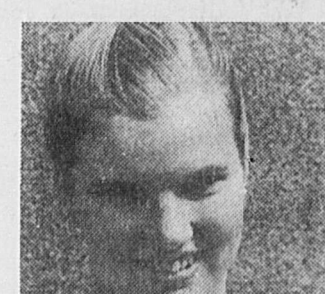
- Sometimes it does, sometimes it doesn't. It depends on the situation. If, for example, there are long lines in the market, I would prefer to leave.

Veikko Kanninen

- Joskus, silloin kun on kiire. Virastoissahan sitä yleensä tulee jonotettua.

- Sometimes. When I am in a hurry. There's always a line when you are dealing with government business.

Anja Karlsson

- Riippuu paikasta ja kiireestä. Kun on kamala kiire, niin tietysti ottaa päähän.

- It depends on the place and on how rushed I am. When I am in a terrible hurry, waiting in lines annoys me.

Kalevalan Poluilla

Kalevalan poluilla on työnimeltään suunnitella oleva dokumentaarinen lyhytelokuva, jonka suomalaiset ja neuvostoliittolaiset elokuvatyöntekijät tekevät yhteistyönä. Elokuva kuvataan Petroskoin seudun syrjäkylissä, joista kalevalaista runoa on kerätty parhaiten säilyneenä talteen, ja henkilöinä ovat paikalliset asukkaat.

Professional Help

ENGINEERING POSITIONS JUNIOR CIVIL ENGINEER

The Massachusetts Department of Public Works is seeking qualified candidates for engineering positions throughout the Commonwealth. The Department is rebuilding its professional capability to construct and maintain the commonwealth's highway system and thus represents an excellent opportunity for advancement in a professional engineering career. All applicants must hold a Bachelor of Science degree in an appropriate engineering discipline (Civil, Chemical, Electrical, Environmental) and must have passed the EIT exam by the end of the first year of employment to attain permanent civil service status. The Department offers a starting salary of \$20,965 increasing to \$22,433 by June 30, 1985. Additional benefits include:

- State retirement system
- Health and Life Insurance
- Excellent promotional opportunities
- Permanent Civil Service tenure after a one year probationary period.

Interested candidates should submit resumes and qualifications to:

Director of Personnel
Massachusetts Department of Public Works
10 Park Plaza
Boston, Mass. 02116-3973

The Commonwealth of Massachusetts is an equal opportunity employer and does not discriminate on the basis of race, creed or color. The Department is especially interested in attracting qualified minorities for these positions.

Boston, Massachusetts
September 15, 1984

NIPPA SAUNANKIUKAITA
Laatuvalmiita sitten 1930
Saunankiukaita, Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves ja saunan tarpeita. Nopeat toimitukset. Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906) 827-3906
Jälleen myyjä halutaan

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO
Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Jälleen saatavissa THE FINNISH COOKBOOK

by Beatrice Ojakangas

HINTA \$8.95

(45c myyntiv. massal.)

\$1.00 posti-ym. kuluja varten

400 suomalaista reseptiä englannin kielellä ja amerikkalaisilla mitoilla.

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Box 600, Fitchburg, Mass. 01420

Maine

Marmorisia ja graniittisia hautakivia
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER and CABINS
Erikoisia päivällisiä. Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WAL DOBORO, MAINE

Jaa - ah, kuinkahan reki kirjoitetaan jollei olisi reeta?

Oottako kuulla notta rapakon takaa tuli yksi amerikkalainen kymmenkunta Pohjanmaalle perunannosto aikana ja kun se palas kotia ja funteeras pari viikkoa reisuansa niin se preivas sukulaasellensa:

Serkuu hyvä!
Moon tässä tuumannu notta vielä yhyren kerran mun pitää käyrä Kyröä kun multa jäi monta paikkaa kattomatta. Kun mä harkittin asiaa tarkemmin kuvat mielessäni kulkoo niin nopiaa ihankuin elokuva filmi Johna on jokin vika.

En mä voi kertoa minkälainen on uusi silta. Eise aikaa petoonia oo, enkä muista kuina se tienmutka oikeen meillä siinä Konttahan ja Pispalan välillä. Haluaasin kulkea ainaki seittomän kertaa vielä Iolan lartviettä ja seiso Nuorisoseuratalon pihas vaikei taloa

enää oo, ja käyrä pappilansaares ja kulkea Ventälän kylätieltä pysäkillä ja kävellä pitkin rautatieltä Ikkolan "ylikäytävälle".

Ei ollu aikaa käyrä Oris-peris, en nähny Napuen patasta, ei riippusiltaa, ei Hevonkoskea. Uurelle kirkolle kyllä ehimmie muttei Lekomäjoelle eikä Ruusupuroon eikä Fyrrykyrööhön, ei eres Tervanevalle.

Yks asia jäi kyllä selvästi mielehe. Ojia ei näy missään. Pellot on salaajittettu ja ei oo mesimarjoja liiton. Vaasan torilla kun etimme niin sanottiin; nottel nilla löyty luonossa enää missään. Tervaristit sais vetää seinähä jos löytyis.

Kyllä mun täytyy vielä yhyren kerran Kyrööhön päästä. Tuu serkuu, mukaha. Lähre-

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB

301 Central Blvd. Lantana, Fla

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi.

Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestäminä.

Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelmaa tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä, riisipuroa hedelmäkkeitä kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia toimitetaan pyydettyä
10 eri laatua olevia sitru-hedelmia
Lahjoitavarakappia, jossa yli 1000 valikoima
Junomakkoja appelsiinitarhaan

Avoinna 7 päivää viikossa:
Maanant. lauant. klo 9 ap. - 5:30 ip. Sunnuntaisin klo 11 - 5 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33433 - Puh. 734-4800

The Finnish-American

RAIVAAJA

FinnFest '84 legacy

Continue to work together

By Tarmo Hannula

Chairman FinnFest USA '84

It seems like a long time ago, and yet such a short time ago, that we met here to plan FinnFest '84. We had our doubts and we were skeptical. Later, we spoke of the FinnFest '84 becoming the biggest show the Finnish-Americans could put on in the United States.

Now we meet with FinnFest '84 behind us. By all reports in the Finnish press in the United States and Canada, and articles that have appeared in the papers in Finland, we achieved our goal. We have left a high standard for other FinnFests to follow. The quality of the cultural programs, their number and diversity, and the great number of people attending them certainly speaks for itself.

I doubt if the feeling that was felt by those attending the concert by the PK chorus at Mechanics Hall in Worcester can be duplicated. It was a once in a lifetime feeling. It was an inspiring affair. It set the tone for FinnFest USA '84.

We had already set the pattern for a great time by having the Valkeakoski Band and the PK chorus welcomed by a big crowd at the buffet dinner Thursday night at the Eastwood Club in Fitchburg. FinnFest was yet to come.

Who ever heard of a Finnish festival with a banquet with over 750 attending, and a clam bake with 500 going on at the same time, plus two dances with overflow crowds. A worship service on Sunday with 1600 participants at the Cathedral of the Pines, which was described in the papers as "awe inspiring."

We had seminars: On the media with Kalevi Oikio, on drama with Miriam Lehto, on heritage preservation, fine arts with Liisa Liedes, on Kalevala with Eino Friberg, a Finnish class with Marita Caution. Most of these were repeated. We had a seminar on Finnish folk dancing with Leena Kokk. We had a meeting and a seminar regarding the Finnish American archives.

We had music: "Toivo Kuula - his music and life" by Roy Helander and Kirsti Gamage; a music recital by Ellen Inkeri Slonski, soprano and Eleanor Carlson, pianist; "Music and Architecture of Finland" by architect Reino Aarnio and his wife Sylvia; the Valkeakoski brass band in many appearances, including the opening ceremonies. Their playing of the national anthems and the "Porilaisten Marssi" left many with damp eyes. The band made up of local musicians playing the music as it was in the old Finn halls made a big hit. We had Hannu Mäkipuro of Conn., the Loonlake Singers from Michigan, the Cape Ann Singers, Karen Minkinen Page with songs and guitar, and the Sonsearchers from Gardner.

We had sports: Roller sk races, the 10 kilometer Finnish Memorial Road Race with close to a hundred runners, the Paavo Nurmi Classic--both junior and senior--with a large number of participants.

With balloons flying the FinnFest USA '84 committee listens to reports of its successes.

We dedicated a judges stand at the Finnish Memorial Field in memory of Frank Luukkala. Kaarle Lehtinen of Newport, New Hampshire was decorated with the Knight of the White Rose of Finland.

We had exhibits: The fine arts exhibit, a showing of works by New England Finnish-American artists, and a Finnish design show at the Fitchburg Art Museum broke all records for a showing at the museum. A craft exhibit--a showing of crafts by area Finnish-American craftsmen--attracted crowds for three days at the Hammond Building of the college. We had an architectural exhibit of women architects in Finland and we had an exhibit on the life of Paavo Nurmi, the great Finnish runner.

Who can forget the "Tori". It was something else. The area was a sea of people. The sale of FinnFest souvenirs was greater than we had planned for. The sale of these items certainly proves that there is a great interest in our "cultural heritage."

We had films, slides and video. We had some of the best films about Finns produced in the USA and some from Finland. We had slides galore on a variety of subjects and video programs. We had enough to show for two days and many were repeated.

We had notables: Minister Seppo Lindblom and his wife, former minister Olavi Lindblom and his wife, Erik Heinrichs and his wife and from the embassy in Washington, Ritva Scott.

We had live "theatre": The Readerstheatre from Vancouver, Washington, The Puppet Theatre from the Finger Lakes region of New York and of course our own committee's presentation of "Kissa Ulos." We hope this play will be presented again for the many who missed it at FinnFest.

As the reporter, writing in the Amerikan Uutiset about the FinnFest program, kept asking every so often, "Had enough?" but there is more. I guess there is more, but...

I wish to thank all of you. All of your efforts, large and small, contributed to a great success. Also let me add, that it was largely the work of native born Finnish-Americans.

WRITERS NEEDED

We would like to enlarge the size of the Finnish-American Raivaaja. In order to do this we need copy, written copy. We need your participation. We want articles about almost anything that pertains to the Finns and Finland.

Do you have a fond memory of some Finn hall? Let the "world" know by writing an article or a story about it for the Finnish-American Raivaaja. Become a correspondent for the Raivaaja. If you live in a Finntown like Gardner, Mass., West Paris, Me., Detroit, Mi., etc., send us information about what is happening in your town.

Do you feel it might interest our Finnish-American readers.

Did you take a trip to Finland not so long ago, or even some time ago. Send us your impressions.

RAIVAAJA, P. O. Box 600, Fitchburg, MA 01420

The line's busy...

The police have finally caught up with the vandal responsible for destroying over 300 public telephones in the central Helsinki area this summer.

At least the young thug didn't rest. He turned out to be a 74-year-old pensioner.

The lively old gentleman explained that he was sick of the Helsinki phone company. -FBR

Here's looking at

the greatest Olympian of them all

Without a doubt, post mortems on the 1984 Los Angeles Olympics will continue far into the next four years. While Finland's fine showing was tarnished by the Vainio drugging incident, a Suomalainen athlete may have emerged as the noblest Olympian of them all.

Barry Spitz, featured columnist for City Sports Monthly, a top Northern California athletic publication, expressed in the September issue that "among the more outstanding, courageous, and unpublicized of the Olympic performances" was that of Finland's Tina Lillak, women's world champion and record holder in the javelin.

An overwhelming favorite to garner an Olympic gold, Tina sustained a leg fracture not long before the Games which prevented her from resuming training until two weeks before the day of reckoning. Further, apparently at the last minute she suffered a right ankle fracture. So, in complete agony, she just managed to get off two flights with her trusty "kelhä" just enough to gain her a silver medal, only .56 meters from a first. Because of her severe pain, she had to pass on her other four flights, and watch a gold medal being won in an effort fully 17 feet below her own best.

Many thanks to you all and I hope we can work together again. Pat yourself on the back, you did a good job.

-Tarmo Hannula
chairman FinnFest USA '84

With these words Tarmo Hannula opened the final meeting of the FinnFest USA '84 committee at Saima Park on Sept. 16.

This was the first gathering of the committee since the dust settled from that three-day extravaganza in July. All were interested to find out how the festival made out financially.

FinnFest treasurer Oiva Teirio had some good news and some bad news.

"The good news," he said "is that we're not bankrupt. The bad news is that we're not rich."

FinnFest '84 was successful on the business side. All the bills will be paid. Indeed, there will actually be some money left over.

Chairman Hannula announced that this money will be given to a number of Finnish organizations around the country. The Executive Committee will select the recipients of these funds with final approval up to the general committee. These recipients will be announced later this year.

Martha Kuokkanen, FinnFest '84 registrar, reported that official festival registrants numbered 2500. (The number that actually attended is anyone's guess.)

Ellen Tastula, chairman of the transportation subcommittee, said that people could contact her if they were interested in taking a bus trip to Fitchburg, Mich. for FinnFest '85 next July 26, 27 and 28.

After the business meeting the committee sat down to a family-style roast beef dinner.

Tina Lillak

San Francisco Bay Area Finns feted a group of Finnish Olympic athletes, in training at San Jose, California, in early summer at the Finnish American Home Association facilities in El Verano. That Sunday, we helped Tina Lillak celebrate her 23rd birthday. We were all enchanted by her unpretentious, open, and warm personality. She is truly a "mekäläinen." So as far as we're concerned, she's the real champ, and we feel that the whole world thinks so, too.

-Harry Siitonen
San Francisco

Letter to the Editors

Dear Marita and Jonathan:

I want to congratulate you and Reino Hannula for your "new" Raivaaja. With each of the Finnish American papers going through critical times, I think the English language section gives Raivaaja a definite edge.

In my opinion, the ideal solution for the four papers would have been preliminary plans for a merger such as was discussed by the editors some years ago on their Finland jaunt. But seemingly the time was not ripe for such a radical step. Now the other three have procured for are in the act of procuring new technical equipment, and it is a must for Raivaaja too in the near future. Now, obviously, it's every man for himself.

Last week we learned that Amerikan Uutiset was moving to Florida in October. Shocking as this may be, it is not quite as threatening as it may seem at first. Undoubtedly their prime effort will be to remain a Finnish language paper in that locale. The other two papers have English language sections also. Työmies-Eteenpäin has many correspondents who write interesting articles, but the "progressiveness" of the paper limits their efforts. N.Y. Uutiset has had less success enticing good English articles, relying mostly on handouts from business and cultural sources.

The wonderfully chatty articles about Finnish American lives and experiences that have graced the Raivaaja pages in

recent weeks certainly have held the readers' interest. I urge all these writers to keep the articles coming. And there must be plenty of other readers out there with interesting stories to tell.

On the Finnish side of Raivaaja, I thank Marita for the humor and the human interest stories that she must have a difficult time culling from who knows what sources. I really miss Juna Jussi, but illness cannot be avoided. I certainly hope to read more of Anna Liisa's Florida news. And how about a picture of Hertta Odell? I for one would love to see what she looks like. (Maybe a shot of this sharp lady with her Sarles, the dog and the car). I sadly note the disappearance of the many other "kirjeenvaihtajat" (the correspondents), because this facet of Finnish American press was so engaging. However, I do not think that the language situation has to end it. I am sure that in every town where Raivaaja is read, there is at least one person who, with a little urging, would be willing to send in an occasional bit of news of activities and personal events in the lives of local Finns.

Well, I'm urging you. It is our paper, you know; . . . ours from that pleasant habit of reading it for years. We can really help it along, not only with a subscription or occasional monetary gift, but with an effort to make it even more interesting with personal articles.

Let's build on the spirit that FinnFest fostered.

-Roy Helander

Saima Park News

FITCHBURG - The Finnish American Club of Saima held its first meeting of the fall season on September 12 at the Park.

The highlight of the business meeting was Treasurer Miriam Lehto's announcement that the club has received a \$2,500 reimbursement from Fitchburg Gas & Electric (FG&E).

High electric bills had been plaguing the club for some time. Although FG&E has quite a reputation for its electric rates, the club's bills seemed way out of line. Attempts had been made by club officers to contact the utility about the bills but no satisfactory explanation was offered.

At a club board meeting in the spring the exorbitant electric bills came up again. This time Lloyd Hannula, freshman board member, volunteered to go to FG&E to ask some questions.

Did he get results? He found out that FACS had been overcharged by the utility for over two years. Not only did he get the company to admit its error --he got a cash refund too.

Also during the meeting various reports were read and accepted. Much discussion focused on plans for the club's fall (Finnish Market Place) which was held on Saturday, September 15.

Two new members were welcomed at the meeting, Vilho and Eleanor Lucander of Westminster, Mass.

After the business meeting there was entertainment by the "Rainbow Reflections", a female barbershop quartet from Gardner. With six singers for this performance, this "quartet" entertained with a number of spirituals and new and old songs.

The committee in charge of refreshments included Lily Hannula, chairman, Lempi and Wilho Aalto, Irene and Ardy Kamila, Hilka and Helge Kuru, Miriam Orava and Lili Marile.

R. W. BICKFORD

INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA 01430
Telephone 827-5909

KALENTERI

CONNECTICUT

Sept. 29--Beef stew dinner, 4 p.m., Aura Hall, Voluntown.

MASSACHUSETTS

Sept. 29--Fall Mission Festival, 10 a.m. - 4 p.m., Messiah Lutheran Church, 750 Rindge Rd., Fitchburg

Dance at Saima Park, Fitchburg, 8 p.m. Music by FinnSounds.

Oct. 2--Finnish Golden Age Club meeting, 2 p.m., Elm St. Congregational Church, 264 Elm St. Fitchburg.

Oct. 6--Dance at Saima Park, Fitchburg, 8 p.m. Music by the Hi-Lites.

MICHIGAN

Sept. 30--Finnish Center Assoc. membership meeting 3 p.m., Farmington Hills.

Oct. 6--Rummage Sale, 9 a.m. to 3 p.m., Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 7--Swedish Heritage Smorgasbord, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 10--Scandinavian Symphony Women's Organization Annual Bazaar, 10 a.m. - 3 p.m., Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK CITY

Sept. 27--Opening of "Alvar Aalto: Furniture and Glass" The Museum of Modern Art, 11 West 53 St.

Sept. 30--Jorma Hynninen, baritone, Ralf Gothoni, piano, recital at Carnegie Hall, 57th St. and 7th Ave. (Box office tel. (212) 247-7459)

Oct. 13--Kaija Saarikettu, violin, Matti Raekallio, piano, 2 p.m. at Carnegie Recital Hall, 154 West 57th St.

Oct. 27--Martti Talvela, Bass, with the Montreal Symphony, Carnegie Hall.

PENNSYLVANIA

Sept.-Nov.--"Finns and Swedes in Colonial Maryland: An Exhibit," Swedish Museum, 1900 Pattison Ave., Philadelphia.

Finnish Trivia 15 Answers

By Reino Hannula

1. What state has the largest population of people of Finnish descent?

California, according to the last census.

2. Who was Juho Kustaa Nikander? Hint: He was a Finnish-American.

Juho Kustaa Nikander (1860-1919) was the founder of the Suomi Synod, the central organization of the first generation Finnish-American churches. Nikander was also instrumental in establishing Suomi College in Hancock. The original purpose of Suomi College was to train the ministers who served Finnish-American Lutheran churches.

3. We Finnish-Americans, (at least those of us in New England) often used the word "hantuuki" after leaving the sauna. What Finnish word should we have used?

According to the Nykysuomen sanakirja, "hantuuki" (towel) is now archaic. V. S. Alanne did not include "hantuuki" in his original dictionary which was first published in 1919. According to the information we have, "hantuuki" is a Swedish word brought to the new world by the

Vaasa Finns. The word that should have been used is "pyyheliina."

4. Who is Kalle Päätalo? Hint: He is not a Finnish-American.

Kalle Päätalo is a prolific Finnish writer who is often called a realist. His writing has not been translated into English. If you do read some Finnish we recommend you read Koillismaa, Koillismaan Kansan, Myrsky Koillismaalla, Mustan Lumen Talvi (respectively) The Northeast, The People of the Northeast, The Storm Hits the Northeast, The Winter of the Black Snow.)

These four books which cover the lives of the people east of Oulu are somewhat continuous in that they do cover the fortunes and misfortunes of several families during a forty year period. The period includes both the Winter War and the Continuation War.

5. Does a Finnish citizen have to belong to the state church, the Finnish Evangelical Lutheran Church?

No, but he or she must make an official denial of membership to avoid paying the church tax.

Finnish Trivia 16

If you answer five out of five correctly, you are a genius. Four of five makes you a wizard, three out of five is so-so. We suggest you pay attention to the Finnish-American Raivaaja if your score is less than 3 out of five. Ready?

1. Finland is often called the "daughter of the sea." What does that mean?

2. When was the first Finnish grammar published?

3. An English catholic, Bishop Henry became St. Henry, the patron saint of the diocese of Turku. What's the story behind that?

4. When were the first railroads built in Finland?

5. Did Great Britain ever conduct military operations against the Republic of Finland or the Duchy of Finland?

WANTED

Advertising Agents
in
Florida

Contact:

Raivaaja Publishing Co.
P. O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Tel. (617) 343-3822

Support your newspaper! Subscribe today!

Huhtala Oil Company

East Templeton
Puh. 632-1221

Peru stettu 1945

Uudet asiakkaat tervetulleita
Yli 35 vuotta ammattitaitoista palvelua.

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ JA LÄMMITYSLAITTEITA
Kylävesi- ja lämmitysputkistojen, talouskoneiden, auton ja kaappien ja pakastajien, kitchenaid astianpesukoneita.

MAY FUNERAL SERVICE

HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW F. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 MAIN ST. HOLDEN, MA.
Hautaus- ja muutto-
vuodesta 1896

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR R. NORDGREN

Smith Funeral Home

ELDEN J. BJURLING

69 Vernon St. Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Tulevia tilaisuuksia

KULTAISEN IÄN KERHO kokoontuu joka tiistai klo 2 p. 12. Elämyksenä on kirkon seurakuntalaisissa. Presidentti Anton Nopanen toivotti kerholaisia tervetulleiksi ja sen jälkeen laulettiin sekä "America" että "Maamme".

Hiljainen hetki pidettiin syyskuun 24. päivänä kuolleen William Flinkströmin muistolle.

Vieraat, Mrs. Ethel Lehtonen, Mason, N.H. ja Miss Irene Vilakari, Leominster, toivotettiin tervetulleiksi.

Siihteri Rauha Lassila luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti. Sairasraportin luki Mrs. Aili Johnson. "Happy Birthday" laulettiin seuraaville hankilille: Sandra Myllylähti, Martha Sivula, Anni Harju, Vieno Aho, Wayne Karhunen ja Esther Silvenon.

Korholle antamista lahjoista kiitettiin Anni Harjua, Martha Carlsonia, Aili Berkliötä, Lydia Blankia, Siiri Sundvallia ja Esther Silvestä.

Lokakuun 2. päivän kokouksen kahvikomitean valittiin seuraavaksi: Siiri Sundvall, Lydia Blank, Anni Harju, Vieno Aho ja Martha Carlson.

Axel Hill esitteli ohjelman: Aluksi Wainö Berkliö soitti harmonisooleja, Irene Vilakari esitti yksinlaulua Arvi Harjun säestävänä hanurilla; Axel Hill kertoi humoristisen kaskun; ryhmäläisiä Mr. Nopasen johdolla ja Mrs. Johnsonin säestävänä. Mr. Nopanen esitti myös yksinlaulua Mrs. Johnsonin säestävänä ja lopuksi Mr. Hill esitti harmonikkasooloja.

Lopuksi saatiin nauttia herkullisen kahvipöydän antimia.

Innostus suomenkieleen kasvanut

Viime viikon maanantaina aloitettiin jälleen kerran suomenkielen opiskelu Kaleva Kodissa. Tänä syksynä oppilasmäärä oli huomattavasti suurempi kuin mitä se on ollut viime lukukausien aikana.

Opetusta annetaan kolmella eri tasolla ja oppilaat jaetaan luokille taitojensa ja kykyjensä mukaan. Ensimmäisenä iltana luokilla oli yhteensä 32 oppilasta, näistä 15 ala-asteella.

Syitä tähän innostukseen voi vain arvailla. Ehkä se johtui FinnFestistä ja siellä pidetyistä suomenkielen opetuksen näytännistä. Joka tapauksessa sekä kurssien pitäjät että opettajat olivat mieltänsä näin runsaasta oppilasluvusta.

Vaikka kurssit ovat jo alkaneet, ilmoittautuminen ei ole vielä liian myöhäistä. Kurssit kestävät kymmenen viikkoa ja ne pidetään maanantai-iltana kello 7 - 9 välisenä aikana Kaleva Kodissa, 107 Mechanic Street Fitchburgissa. Välitunnilla saa nauttia kahvista ja mehusta sekä maukkaasta kotitekoisesta kahviläivästä.

Muistakaa tulla mukaan!

Suomalainen oli päättynyt viililänteen ja iltanuotiolla kortia pelattessa miehet huomasiivat vaarallisen skorpionin.

Suomalainen tempasi käteensä lähimmän lyömäaseen ja tapoi skorpionin.

Kaverit kalpenivat, jolloin suomalainen kysyi:

-Ettekö ole ennen nähnyt skorpionia tapettavan.

-Kyllä, mutta emme kukaan rokiämeellä.

Mr. Isassa Asutrialassa tytär toi isälle ja äidille kahvit sänkyyn ja sanoi: "Keitin teille oikein pornokahvit". (pornokahvit)

Hänen miehensä vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Donald C. Atkinson. Hän valmistui Westfield Collegesta liikealan kandidaatiksi 1982. Hän opiskeli teknillisessä koulussa ja työskentelee parhaillaan Apollo Computer yrityksessä, Framinghamissa.

Morsiamen vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. E. Raymond W. Syväri. Hän valmistui ala-asteen opettajaksi Fitchburgin Valtion Opistosta 1983.

Hänen miehensä vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Donald C. Atkinson. Hän valmistui Westfield Collegesta liikealan kandidaatiksi 1982. Hän opiskeli teknillisessä koulussa ja työskentelee parhaillaan Apollo Computer yrityksessä, Framinghamissa.

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.
125 Main Street, P.O. Box 309 Westminister, MA
Välitetään myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODIKOMIATILAIN AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUS
376 Summer St., Fitchburg, Mass. - Puh 345-1033
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

TANSSIT
SAIMAN PUISTOSSA
lauantaina, syysk. 29, 1984
klo 8 - 12 yöllä
FINN SOUND SOI'TAA
Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Suomea puhuva
MRS. BARBARA FANNING
voi auttaa teitä kiinteistöjen ostoa tai myyntiä koskeissa asioissa.
Myös arvioi kiinteistöjä.
Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5511

Kultaisen Iän Kerho

Suomalaisen Kultaisen Iän Kerho kokoontui tiistaina, syyskuun 25, 1984 Elm St. Lähetyskirkon seurakuntalaisissa. Presidentti Anton Nopanen toivotti kerholaisia tervetulleiksi ja sen jälkeen laulettiin sekä "America" että "Maamme".

Hiljainen hetki pidettiin syyskuun 24. päivänä kuolleen William Flinkströmin muistolle.

Vieraat, Mrs. Ethel Lehtonen, Mason, N.H. ja Miss Irene Vilakari, Leominster, toivotettiin tervetulleiksi.

Siihteri Rauha Lassila luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti. Sairasraportin luki Mrs. Aili Johnson. "Happy Birthday" laulettiin seuraaville hankilille: Sandra Myllylähti, Martha Sivula, Anni Harju, Vieno Aho, Wayne Karhunen ja Esther Silvenon.

Korholle antamista lahjoista kiitettiin Anni Harjua, Martha Carlsonia, Aili Berkliötä, Lydia Blankia, Siiri Sundvallia ja Esther Silvestä.

Lokakuun 2. päivän kokouksen kahvikomitean valittiin seuraavaksi: Siiri Sundvall, Lydia Blank, Anni Harju, Vieno Aho ja Martha Carlson.

Axel Hill esitteli ohjelman: Aluksi Wainö Berkliö soitti harmonisooleja, Irene Vilakari esitti yksinlaulua Arvi Harjun säestävänä hanurilla; Axel Hill kertoi humoristisen kaskun; ryhmäläisiä Mr. Nopasen johdolla ja Mrs. Johnsonin säestävänä. Mr. Nopanen esitti myös yksinlaulua Mrs. Johnsonin säestävänä ja lopuksi Mr. Hill esitti harmonikkasooloja.

Lopuksi saatiin nauttia herkullisen kahvipöydän antimia.

Innostus suomenkieleen kasvanut

Viime viikon maanantaina aloitettiin jälleen kerran suomenkielen opiskelu Kaleva Kodissa. Tänä syksynä oppilasmäärä oli huomattavasti suurempi kuin mitä se on ollut viime lukukausien aikana.

Opetusta annetaan kolmella eri tasolla ja oppilaat jaetaan luokille taitojensa ja kykyjensä mukaan. Ensimmäisenä iltana luokilla oli yhteensä 32 oppilasta, näistä 15 ala-asteella.

Syitä tähän innostukseen voi vain arvailla. Ehkä se johtui FinnFestistä ja siellä pidetyistä suomenkielen opetuksen näytännistä. Joka tapauksessa sekä kurssien pitäjät että opettajat olivat mieltänsä näin runsaasta oppilasluvusta.

Vaikka kurssit ovat jo alkaneet, ilmoittautuminen ei ole vielä liian myöhäistä. Kurssit kestävät kymmenen viikkoa ja ne pidetään maanantai-iltana kello 7 - 9 välisenä aikana Kaleva Kodissa, 107 Mechanic Street Fitchburgissa. Välitunnilla saa nauttia kahvista ja mehusta sekä maukkaasta kotitekoisesta kahviläivästä.

Muistakaa tulla mukaan!

Suomalainen oli päättynyt viililänteen ja iltanuotiolla kortia pelattessa miehet huomasiivat vaarallisen skorpionin.

Suomalainen tempasi käteensä lähimmän lyömäaseen ja tapoi skorpionin.

Kaverit kalpenivat, jolloin suomalainen kysyi:

-Ettekö ole ennen nähnyt skorpionia tapettavan.

-Kyllä, mutta emme kukaan rokiämeellä.

Mr. Isassa Asutrialassa tytär toi isälle ja äidille kahvit sänkyyn ja sanoi: "Keitin teille oikein pornokahvit". (pornokahvit)

Hänen miehensä vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Donald C. Atkinson. Hän valmistui Westfield Collegesta liikealan kandidaatiksi 1982. Hän opiskeli teknillisessä koulussa ja työskentelee parhaillaan Apollo Computer yrityksessä, Framinghamissa.

Morsiamen vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. E. Raymond W. Syväri. Hän valmistui ala-asteen opettajaksi Fitchburgin Valtion Opistosta 1983.

Hänen miehensä vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Donald C. Atkinson. Hän valmistui Westfield Collegesta liikealan kandidaatiksi 1982. Hän opiskeli teknillisessä koulussa ja työskentelee parhaillaan Apollo Computer yrityksessä, Framinghamissa.

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.
125 Main Street, P.O. Box 309 Westminister, MA
Välitetään myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODIKOMIATILAIN AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUS
376 Summer St., Fitchburg, Mass. - Puh 345-1033
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

TANSSIT
SAIMAN PUISTOSSA
lauantaina, syysk. 29, 1984
klo 8 - 12 yöllä
FINN SOUND SOI'TAA
Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Suomea puhuva
MRS. BARBARA FANNING
voi auttaa teitä kiinteistöjen ostoa tai myyntiä koskeissa asioissa.
Myös arvioi kiinteistöjä.
Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5511

BURBANKIN SAIRAALAN

MYYYJÄISET

Viime viikon keskiviikkona pidetty Burbankin sairaalan vuotuiset syysmyyjäiset onnistuivat erinomaisesti. Hyvästä säästä johtuen osasto oli runsasta.

Suomalaisen kahvikioski on aina ollut erittäin suosittu pysähdyspaikka, eikä tämäkään vuosi ollut poikkeuksena. Kahvi ja kahvileipä kävivät kaupaksi aamusta iltaan. Kioskin tulot olivat \$1,02. Summa on arvostettu ja nautti kioskien päämäärä.

Lilja Salthe ja apumäärä Mrs. Ellen Rahasto haluavat kiittää kaikkia, jotka lahjoittivat leivonnaisia (kahvileipä) varsin paljon oli tervetuloa suunnaton määrä) tai auttoivat kahvin tarjoilussa. Ja tietenkin asiakkaita, joiden ansiosta tulot olivat näin suuret.

Fitchburgin Retired Men's Club oli pystyttänyt myyntikojun, ja Mrs. Salthe haluaa esittää heille lämpimän kiitosensa hyvästä työstään.

Mrs. Salthe on toiminut suomalaisen myyntikojun pääemäntänä jo 10 peräkkäistä vuotta. Hän on nauttinut työstään, mutta haluaa antaa tehtävän nyt jonkun toisen hoitettavaksi. Syytä ei kuitenkaan ole huoleen, sillä Joyce ja Lloyd Hannula Westministeristä lupautuivat tähän toimeen.

FARMERS CO - OP MUUTTOPUHUHISSA

United Cooperative Farmers yhtiö osti aikaisemmin tänä vuonna kaupungin entisen vesilaitoksen päärakennuksen River Streetillä ja on nyt ryhtynyt muuttopuhuihin päätökseen uusiin toimintatiloihinsa.

Pormestari Bernard F. Chartrand sanoi viime viikon perjantaina vesilaitoksen muuttaneen lähes kaiken toimintansa koko kaupungin talon talle yleisten töiden varastotalueelle jättäen siten tilat tyhjilleen osuustoiminnallista keskustelua varten.

Pormestari sanoi firman suunnitelmien kuuluvan rakennuksen kunnostaminen ja tehdä siitä sitten keskuspuhuksen, minkä toiminta-alue ulottuisi Otter River'istä aina Ayer'iin asti.

United Cooperative Farmers myi nykyisen liikennekennuksensa Hyland Rice yhtiölle, mikä on useiden vuosien ajan vuokrannut oman toimintatilan osuustoiminnalle.

Kaupunki siltakorjaajaksiin

Edustajahuoneen jäsen George J. Bourque ilmoitti maanantaina valtion yleisten töiden osaston myöntäneen \$399,476 Fitchburgin kaupungille tämän vuoden budjetissaan. Bourquen mielestä osasta määrärahoista tulisi käyttää Sheldon Street sillan korjaamiseen.

Fitchburgin kaupungin yleisten töiden osasto on sanonut sillan korjaamisen maksavan \$33,900, sen täydellisen uusimisen \$80,400. Niinpä Bourque ehdotti valtion avun käyttäytään tähän tarkoitukseen, koska korjaustöiden jälkeen kaupungille jäisi vielä yli \$300,000 katujen ja teiden kunnostukseen.

Bourque kirjoitti asiasta pormestari Bernard F. Chartrandille, koska monet ihmiset ovat soittaneet hänelle ja ovat ilmaisseet olevansa huolissaan sillan nykyisestä kunnosta.

"Olen vakuuttunut, että Sheldon Street siltä pitäisi kunnostaa välittömästi," hän sanoi kirjjeessään.

TANSSIT
SAIMAN PUISTOSSA
lauantaina, syysk. 29, 1984
klo 8 - 12 yöllä
FINN SOUND SOI'TAA
Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Suomea puhuva
MRS. BARBARA FANNING
voi auttaa teitä kiinteistöjen ostoa tai myyntiä koskeissa asioissa.
Myös arvioi kiinteistöjä.
Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5511

Honolulu kutsuu!
Edestakaisin lento
Bostonista ja viikko hotellissa
GIT MATKATOIMISTO
VAIN \$ 578
69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave., Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES
129 Elm St., Fitchburg
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6111

Diane Avoli esittelee kolmen päivän ikäistä tyttärtään, Kristinää, joka syntyi aivan yllättäen keittotunnilla, millä hänen äitinsä toimi opettajana.

Uusi tulokas keskeytti oppitunnin

LEOMINSTER -- Olemme kuulleet takeissa, hisseissä ja saunoissa syntyneistä vauvoista. Mutta miltais kuulostaa puutarhatuolissa syntynyt pienokainen?

Diane Avoli, 37, opettaa mikrobiotilaisen ruoanlaiton salaisuuksia North Star Natural luonnonruokakapassa, minkä hän omistaa miehensä Josephin kanssa Leominsterin keskustassa.

Viime viikon maanantaina hän kuitenkin joutui keskeyttämään oppitunnin synnyttäkseen seitsemän lapsensa, 7 painaa 4 unssia painavan tytötyvauvan Kristin Pearl Avolin.

"Kaikki tapahtuivat äkkiä," sanoi vastasyntynyt äiti. "Valmistin viimeistä ruokalajia, kun mieheni kysyi voinko hyvin."

"Vauvan ei ollut määrää syntymä vielä pariin viikkoon ja munulla oli vain pari oppituntia jäljellä, siksi päätin pitää ne."

Diane sanoi tunteneensa olonsa oimutiseksi aikaisemmin päivällä, mutta ajatteli sen vain johtuneen kiireisestä viikonlopusta. Hän alkoi kuitenkin tuntea supistuksia alottettuaan oppitunnsa maanantai-iltana, mutta päätti olla välittämättä niistä.

Oppitunnilla olleet miehet poistuivat lähiställä olevaan kahvilaan, mutta kaikki naisopilaat avustivat synnytyksessä. Mrs. Avoli ei ollut hermostunut, sillä hän on synnyttänyt kolme viimeistä lastaan kotona, joten hän tiesi mitä piti tehdä.

Avoli ovat ammatiltaan entisiä opettajia ja ennestään heillä oli kuusi tytärtä. "Synnytyksen jälkeen kaikki palasivat luokahuoneeseen," Diane sanoi. "Söimme valmistamamme aterian ja kaikki sanoivat sen olleen parhaimman oppitunnin."

Parkkaustalon määrärahat myönnetty

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion myöntämät varat kustantavat rakennuspuhuat. Pormestari Bernard F. Chartrand (oikealla) esitteli kuvernöörin lehdistötilaisuudessa.

Kuvernööri Michael S. Dukakis esitteli viime viikon perjantaisessa lehdistökonferenssissa kuvernööri Michael S. Dukakis'in myöntäneen määrärahat toisen keskiluokan parkkaustalon rakentamiseksi varten. Sekä paikalliset että osavaltion my